

Socialistisk Arbejderavis

[Nummer 314 11. november , 2011] [Støttepris 20 kr. Pris 10 kr.]

Vores nye regering fremsætter den gamle regerings finanslovsforslag, og det er dig, dine kolleger og klassekammerater, der kommer til at betale for krisen.

DU BETALER FOR KRISEN BANKERNE & BOSSERNE SLIPPER

S-SF-R-regeringen har fremsat den tidligere VK-regerings finanslovsforslag, efter sigende ud fra 'tekniske grunde'. De fortsætter dermed en højreorienteret økonomisk krisepolitik, der angriber arbejderklassen, men lader de aller-rigeste gå fri.

Socialistisk Arbejderavis gennemgår finanslovsforslaget og kommer med argumenterne for, hvorfor Enhedslisten bør stemme NEJ og i stedet bruge kræfterne på at bygge bevægelser, der ønsker opgør med kapitalisternes magt og kommer med solidariske svar på krisen.

Finansiel krise eller?

Den vigtigste årsag til den økonomiske krise er ikke banker eller storspekulanter, men derimod det nuværende produktionssystems indbyggede modsætninger.

Læs side 08

Occupy, Wall Street, KBH og hele Verden

Alt står stadig åbent, men det er mit indtryk, at den amerikanske Occupy-bevægelse senest med opfordringen til generalstrejke, ikke bare har potentiale men allerede er i gang med at ændre Amerika for altid.

Læs side 05

Enhedslistens principper?

”Vi stemmer for den mindste forbedring og imod den mindste forringelse.” Sådan lød den korte forklaring, når jeg og andre Enhedslisten medlemmer under valgkampen skulle forklare de principper, der styrede, hvordan vi stemte i folketinget.

- Dette princip blev slået fast på årsmødet i 2010, hvor vi besluttede at:
- Enhedslisten opfordrer en ny regering til at gennemføre et markant brud, der erstatter VKO-politikken med en social, solidarisk og bæredygtig politik. En finanslov, der markerer sådan et brud, får også vores stemmer.
 - Men vi stemmer under ingen omstændigheder for en finanslov
 - som indeholder forringelser
 - som ikke indeholder markante forbedringer
 - som opsummerer et års nedskæringspolitik, gennemført sammen med partier til højre i salen.

Siger ét før valget og gør noget andet efter
Men princippet om for den mindste forbedring og imod den mindste forringelse er glemt efter valget. Nu er kravet ikke at finanslovsforslaget må indeholde forringelser, men at det skal være socialt afbalanceret.

Om indførelsen af de nye energiafgifter siger Per Clausen fra EL’ s folketingsgruppe. til Politiken “Det vil gøre energien dyrere, og det rammer de laveste indkomster relativt hårdest. Derfor er det afgørende for os, at der på andre dele af finansloven sker en omfordeling fra de rige til de fattige, så der samlet set skabes større lighed”

VK’s politik
Det mest tydelige i finansloven er dog at S – R – SF regeringen er tro mod deres regerings grundlag. Her hed det som bekendt, at: ”Udgangspunktet for regeringen er VK-regeringens økonomiske politik i bredeste forstand, herunder genopretningsaftalen og forårets aftaler herunder tilbagetrækningsreformen.”

Den nye regering har taget så meget udgangspunkt i VK-regeringens økonomiske politik, at de har genfremsat dens finanslovsforslag med enkelte ændringer. De er langt fra at kunne kaldes markante af den simple grund, at de hver især udgør under en halv procent af budgettet. (Se artiklen ‘Løkkes finanslov genfremsat’)

Fortsættelse af politikken
De forlig som De Radikale har indgået med VKO bliver videreført. Dog forlænges dagpengeperioden midlertidigt for nogle grupper.

Men bankpakker, efterlønsforringelser og skattelettelser til de rigeste fastholdes. Der ændres heller ikke ved stadspulje reguleringen, der hvert år betyder at overførselsindkomster forringes med 0,3 %. En forringelse der har stået på siden 1990 og har medvirket til forøgelsen af antallet af fattige i Danmark.

Forhandlinger på grundlag af principper
Hvis Enhedslisten stemmer for en sådan finanslov med enkelte reelle, men mest symbolske forbedringer, som folketingsgruppen har forhandlet igennem vil det svække vores troværdighed i fagbevægelsen og de andre bevægelser, som er det eneste, der reelt kan lægge et pres på regeringen, så den fører en, der adskiller sig fra VK regeringsens.

Derfor burde Enhedslistens udgangspunkt for forhandlingerne om finansloven være, at vi kan stemme for en finanslov, hvis den opfylder de krav som medlemmerne vedtog på årsmødet.

Hvis forhandlingsresultatet ikke opfylder disse krav, og Enhedslisten stemmer for bliver Enhedslisten trukket til højre af regeringen på samme måde som Socialdemokratiet og De Radikale har trukket SF til højre.

En lang tur starter med det første skridt. Hvis vi opgiver vores principper for at redde en regering, hvis grundlag er ”VK-regeringens økonomiske politik i bredeste forstand”, bliver resultatet ikke en bedre politik i Danmark, men at det eneste parti i Danmark, der af princip altid står for en solidarisk omfordeling mister dette princip.

Løkkes finanslov genfremsat

Finansloven skal offentliggøres og finansminister Bjarne Corydon indleder pressemødet – ikke med at præsentere flagskibet i den nye regerings politik – nej, det første konkrete Bjarne Corydon snakker om, er et kasseeftersyn.

Kasseeftersynet betyder, at finansministeriets regnedrenge har gennemgået den finanslov, som Claus Hjort, Lars Barfod og Pia Kjærsgård ville have forhandlet om, hvis de havde vundet valget. Det er den finanslov, som regeringen har ”genfremsat, af tekniske grunde”, som Bjarne Corydon sagde.

Efter ti år med borgerlig regering vælger oppositionen, når den endelig har vundet regeringsmagten, at genfremsætte den borgerlige regerings finanslov.

Det politiske indhold er også stort set det samme: “Alle vil komme til at skulle yde et bidrag — det gælder også den almindelige LO-familie”. Det var den formulering, som Bjarne Corydon brugte, om den kendsgerning, at det stadig er arbejderklassen der, skal betale regningen.

At kick-starte en motor i tomgang
Regerings flagskib er kick-starten af økonomien til 18.7 mia. kr. Det er i bedste fald fremrykninger af offentlige investeringer. De vil med andre ord gøre noget i dag, som under en VKO regering først ville være gjort i morgen. Men i langt de fleste tilfælde er det andres penge, de bruger.

Der er afsat 4,9 milliarder kroner til renoveringer af skoler, daginstitutioner og andre kommunale bygninger. ”Der er ikke noget nyt i det. Det er det, kommunerne allerede har budgetteret med. Vi finansierer det selv. Vi låner selv til det, og vi bruger selv af vores midler til det”, sagde formanden for Kommunernes Landsforening, Jan Trøjborg, der er partifælle med Bjarne Corydon og Helle Thorning.

Der er afsat 6,7 mia. kr. til energirenovering. De skal først forhandles på plads i et energiforlig. Men det bekymrer ikke Klima- og energiminister, Martin Lidegaard: ”Grunden til, at vi tør sige det, før vi har energiforliget i hus, er, at det er nogle ting, som den tidligere regering også spillede ud med. Og som vi forventer, at der er bred enighed om,” siger han til Politiken.

Derudover er der afsat 3.7 mia. kr. til renovering af almene boliger. De kommer fra landsbyggefonden.

Bjarne Corydons egen tro på at kick-starten virker, er da også begrænset. Derfor er der i finansloven budgetteret med yderligere 10.5 mia. kr. i underskud, pga. af øgede udgifter til arbejdsløse, samt en nedjustering af væksten i Danmark med yderligere 0.5 %.

Små forbedringer
Selvom de store linjer er de samme er der reelle forbedringer. Loftet over børnechecken fjernes, fattigdomsydelserne afskaffes og der gives penge til at få nogle af asylansøgerne ud af asyllejrene og U-landsbistanden hæves.

Alt sammen noget, der bryder med VKO’s fremmedfjendske politik. Da DF fik indført et loft over børnechecken, troede de fejlagtigt, at det først og fremmest ville ramme indvandrers familier.

Dertil kommer, at uddannelsesområdet får et løft. SU-besparelserne fjernes, der gives flere penge til universiteterne, brugerbetalingen for studerende, der skal tage suppleringskurser, afskaffes. Desuden oprettes der 1500 nye praktikpladser og tidligere nedskæringer på tilskud til at sende elever på efterskole rulles tilbage.

De rige betaler også – lidt
Der er også nogle tiltag til en solidarisk finansiering. Loftet over skattefradraget for pensionsindbetalinger sænkes og en række mindre skattefradrag, som kun de rigeste kan benytte, fx skattefradrag for formueforvaltning, fjernes.

Skattefradrag for arbejdsgiverbetalte sundhedsforsikringer fjernes. Dette fradrag har været en af de måder, hvorpå staten har støttet den private sundhedssektor. Endelig er der forslaget om, at de multinationale skal til at betale en lille smule skat i Danmark.

Men den største del af finansieringen af forbedringerne, er betalt gennem øgede afgifter på almindeligt forbrug - især alkohol, tobak, slik og varme. Disse afgifter er socialt skæve.

De socialt skæve afgifter giver en indtægt på 3.6 mia. kr., hvorimod beskatningen af multinationale kun giver 0,4 mia. kr.

Fjernelsen af de mange skattefradrag giver tilsammen 1,3 mia. kr.

Hvor er forskellen
Selvom det stadigvæk først og fremmest er arbejderne, der betaler for deres egen velfærd, betyder de ændringer, som den nye regering har lavet i finansloven, at den er blevet mindre usolidarisk.

Men finansloven er først og fremmest Venstre og Konservativs finanslov. “Se på beløbsstørrelserne – det er jo ikke de allerstørste udgifter og indtægter, der her rykkes rundt på”, var Michael Svarers kommentar til finansloven i Information. Michael Svarer er Professor i økonomi ved Aarhus Universitet

Det er en vigtig pointe. Og der er ingen grund til at tro, at det ændrer sig. Tidligere overvismand Torben M. Andersen opridsede i Berlingske Tidende forhandlingsbetingelserne, da han sagde: ”reelt er det en meget lille del, der er til forhandling. Langt de fleste ting på finansloven ligger fast på forhånd”.

Konsekvensen er, at den nye finanslov ikke kommer til at betyde en ny politik, hvis vi overlader det til politikerne på Christiansborg.

Det er, som *Le Monde Diplomatique* beskriver d. 3. november, et fænomen der gør sig gældende i hele Europa og også har gjort det historisk. En regering med socialdemokratiet og andre centrum-venstre-kræfter giver ikke i sig selv forbedringer.

Men det kan der komme. Det eksempel som *Le Monde Diplomatique* fremhæver, er den folkefronts-regering, der blev valgt i Frankrig i maj 1936. Den have ikke i første omgang sociale forbedringer på dagsorden, men en stor strejkebølge i juni samme år, pressede den til både at indføre betalt ferie og en nedsættelse af arbejdsugen til 40 timer.

S–R–SF-regeringen har heller ikke væsentlige sociale forbedringer på dagsorden, men en strejkebølge vil kunne presse den til at gennemføre sociale forbedringer.

Ny regering – ny modstand

Hvor stor er forskellen egentlig på at have en "rød" og en blå regering? Ikke ret stor, når vi ser på det parlamentariske. Men hvad med uden for det parlamentariske cirkus?

Selv de mindre forbedringer for nogle af de mest udsatte grupper, som regeringen lover, ændrer ikke ved det store billede: "Udgangspunktet for regeringen er VK-regeringens økonomiske politik i bredeste forstand," som det hedder i regeringsgrundlaget.

Så det er ikke så underligt, at mange allerede nu er ved at få et ret kynisk forhold til den nye regering. "Politikerne lover og lover – men når det kommer til stykket er de alle ens," er den gængse kommentar.

Det er en kommentar, der udtrykker resignation – eller skuffelse. De to ting er ikke nødvendigvis det samme. Skuffelse kan føre til handling.

En vigtig forskel

For der er en vigtig forskel på før og efter valget. Før valget var langt de flestes håb om forandring knyttet til håbet om, at "bare vi kommer af med VKO".

Efter valget er tingene mere sammenfattede. Utilfredsheden kan gå både til højre og til venstre.

Men for de, der har stemt på S eller SF, fordi de var trætte af 10 år med VKO, giver det ikke den store mening at søge forandring hos VKO.

Det kunne give mening at håbe på et rent S-SF-Ø-flertal – men den har S-SF for længst skudt ned ved at indgå en pagt med

De Radikale. Men hvad så?

Bevægelse fra neden

Hvis der ikke er håb om forandring på den parlamentariske bane, så må vi søge udenfor. I stedet for at håbe på forandring, bare vi finder de rigtige politikere, så må kigge på, hvad vi selv kan gøre.

Det er ganske vist en del sværere end at sætte et kryds hvert fjerde år. Men historisk set er al reel forandring kommet gennem bevægelser fra neden.

Realiteten er, at VKO kun har kunnet regere i 10 år, fordi bevægelserne nedefra har været for små og for svage til at forhindre det.

Så spørgsmålet er: Hvordan bygger vi en bevægelse for forandring – i en situation, hvor kapitalismen er inde i sin dybeste krise siden 1930'erne?

En stor opgave

Det er let at blive overvældet af udfordringen ved at skulle vende udviklingen: Vi skal "gøre fagforeninger til kamporganisationer", "genskabe solidariteten", "skabe en folkelig bevægelse", "en venstrefløj der vil være venstrefløj" osv., osv.

Og hvis det ikke lykkes, står vi så over for, at det ender som i 1930'erne?

Lad os se virkeligheden i øjnene: Ja, det kan ende helt galt, hvis ikke vi får vendt udviklingen. Ja, det eneste sikre kort er at bygge en – stor – bevægelse baseret på arbejderklasse-solidaritet. Og ja, det sker ikke fra i dag til i morgen.

Men vi lever også i 2011. Året hvor almindelige mennesker, som du og jeg, i milliontal har været med til at sætte den dagsorden, vi efterlyser.

Fra Tunesien og Egypten over Spanien, Grækenland og Storbritannien til Wisconsin og Wall Street har folk sagt nej og ja. Nej til et system styret af elitens grådighed. Og ja til hinanden, ja til at vi sammen kan forsøge at gå til modstand.

Den absolut mindste af disse bevægelser er Occupy Wall Street. Men den har alligevel formået at formidle et helt afgørende budskab: "Vi er de 99 procent". Vi er det overvældende flertal, og hvis vi organiserer og handler sammen, så kan vi ændre historiens gang.

Det kan lade sig gøre

Ingen af dem, der gik til Tahrir-pladsen i Cairo d. 25. januar, troede på, at Mubarak ville være væltet 18 dage senere.

Ingen af dem, der gik til Zuccotti Park i New York d. 17. september troede på, at deres slogans få uger senere ville have spredt sig ud over hele USA og resten af verden.

Magthaverne er splittede og forvirrede. De kan ikke løse deres egen krise. Millioner tror dem allerede ikke over en dørtærskel. Og mange flere ved ikke, hvad

de skal tro på.

Det er grunden til den store resonans disse protester har verden over: De udfylder det samme håb om forandring, som det danske valg var udtryk for.

Ligesom det danske valg er de et udtryk for, at mange håber på, at andre kan skabe forandringen for dem.

Modsat det danske valg er dette håb ikke knyttet til folk inden for systemet, men uden for det. Det gør det nemmere at komme til det afgørende: At folk selv skal skabe forandringen.

Sig det, som det er

Hvis vi skal bygge modstand i Danmark, starter det med, at vi bliver flere, der siger det, som det er: Forandringen kommer ikke fra oven, men fra neden.

Det har socialister gjort altid – så derfor vil et godt skridt være at blive organiseret socialist. Så er vi flere til at sige rundt omkring: Forandring kommer fra neden.

Men bare at være organiseret socialist gør ingen forskel, hvis det var det eneste, vi sagde og gjorde. Vi er nødt til også at søge sammen med andre om konkrete forslag og aktiviteter, hvor vi kan handle sammen.

Selv om protesterne mod krisepolitikken i starten vil være relativt små, så kan de blive vigtige skridt i at opbygge en større modstand. For krisen ser kun ud til at blive værre.

Men det forudsætter, at vi ikke laver små protester, fordi vi ikke tror på, at vi kan få andre med. Vi skal lave små protester, fordi vi vil bruge dem til at få flere med.

Regeringens 100 dage

Internationale Socialister/ISU argumenterer for en landsdækkende protestdag, når regeringen har siddet 100 dage (fx 14. januar). For at gøre status og for at finde sammen med andre om at diskutere, hvordan vi udvikler bevægelse og modstand.

Men vi vil ikke protestere alene. Så det bliver kun til noget, hvis vi er flere, der foreslår det – og får hver vores netværk til at bakke op.

JØRN ANDERSEN

Alt står stadig åbent, men det er mit indtryk, at den amerikanske Occupy-bevægelse senest med opfordringen til generalstrejke, ikke bare har potentiale men allerede er i gang med at ændre Amerika for altid.

I modsætning til i Danmark, kigger folk ikke til parlamentet efter forandringer af systemet. De store forhåbninger til et nyt Amerika med Obamas "Yes we Can" og "Change" kampagne er bristet, og mistilliden og vreden til den politiske og økonomiske elite er mærkbar og vokset med Occupy-bevægelsens fokus på samfundets grundlæggende interessekonflikt imellem den ene procent og de resterende 99 procent.

I stedet inddrages der for hver dag flere mennesker i bevægelsen, som igennem erobringer af byens rum aktivt opbygger nye former for deltagerdemokrati og diskussion.

En ung bevægelse?

Bevægelsen ER ung både i forhold til, hvor længe den har været på banen (første protest skete ved besættelsen af Wall Street d. 17. september), og i forhold til, at det er unge mennesker, som har været de primære kræfter i bevægelsens første spæde skridt.

Men bevægelsen er ikke længere kun ung, hvid eller et studenterfænomen (hvis den nogensinde KUN har været dette). Der er imidlertid intet mærkeligt ved, at det er unge studerende, der oftest igangsætter de initiativer, som kan starte større bevægelser.

Sådan var det også i Egypten i vinters, hvor det var unge og studerende der indkaldte til de protester som førte til Mubarak's fald- og stadig dagligt udfordrer den herskende klasse ved fortsatte strejker og demonstrationer. Disse bevægelser kunne dog aldrig have presset regimet og sat Mubarak på porten, hvis det ikke var for deltagelse af den brede arbejderklasse.

Parkens dobbelthed

Det er nogen af de samme udfordringer,

OCCUPY WALL STREET EN AMERIKANSK MASSEBEVÆGELSE?

som den amerikanske Occupy-bevægelse står overfor. At besætte en park og bruge den som base eller snarere kerne for bevægelsen, rummer dels en utrolig styrke dels en latent svaghed i en park-bevægelses afgrænsede geografiske logik.

Styrken er synlighed og sammenhold. Ved at besætte en park i en central del af byen, erobrer man et fast center for bevægelsen, hvor forbigående og fremmede altid kan mødes og besøge bevægelsen.

Samtidig skabes der et stærkt sammenhold og bånd imellem mennesker, når man skal dele mad, være naboer og holde vagt for politiets indtrængen. Stærke bånd, der betyder tillid til og forpligtelse overfor hinanden. Et netværk af en helt anden kvalitet end dem, som man kan opnå på Facebook.

Samtidig er det parkens afgrænses rum, der i sig selv rummer en svaghed – det bliver lettere at isolere bevægelsen, og det er derfor afgørende for bevægelsen at brede sig.

Heldigvis har bevægelsen allerede spredt sig ikke kun nationalt med hundredvis af besatte byer men også globalt (I 2317 byer har der været besat

pladser eller parker). Men andre former for generaliseringer af modstanden mod systemet er også nødvendige.

I og med at folk kommer til bevægelsen som individer modsat f.eks. studenter og arbejderkampe, hvor man i højere grad tager del og slås sammen som et tydeligt kollektiv, betyder det også, at de idéer og aktionsformer, der opstår, er meget mangfoldige, indbyrdes modsætningsfulde og peger ikke i én klar retning, men er brydninger imellem revolution, reformisme og endda nogle få eksempler på reaktion.

De mange røster i bevægelsen, som har presset på for at stille krav om en Robin Hood- eller Tobin Skat, der er mikroskopisk beskatning af alle finansielle transaktioner, vidner om, at der stadig er en stærk reformistisk strømning i bevægelsen. Her er problemet ikke systemet men finansfolkets

Massestrejkens potentiale

Et helt afgørende spørgsmål for alle, der vil en verden uden udbytning, undertrykkelse og krig er, hvordan det kan lade sig gøre. Kan det store flertal både ændre sig selv og deres omgivelser, dvs. tage magten over deres eget liv og organisere et demokratisk og socialt retfærdigt samfund? Det vi er mange, som forbinder med ægte socialisme. Massestrejkens opståen, udvikling og potentiale – bevidstheds- og magtmæssigt kan give centrale forklaringer på ovenstående spørgsmål.

For 100 år siden udarbejdede Rosa Luxemburg den første seriøse marxistiske afhandling om massestrejker. I sin pamflet Massestrejke, parti og fagforeninger undersøgte hun arbejdskampene i 1905 i Rusland og påviste, at massestrejker var blevet et centralt element i den revolutionære mobilisering af arbejderne.

Massestrejkerne i Rusland nedbrød skellet mellem politiske og økonomiske kampe.

Ikke blot kunne økonomiske strejker smelte sammen hurtigt og rejse politiske krav – omvendt kunne kampe for politiske krav også udløse bølger af økonomiske strejker. Begge metoder kunne trække nye grupper med i kollektive kampe.

Bevægelsen i Rusland var præget af organisatorisk kreativitet. Arbejderne forenede sig og dannede nye organisationer, fra fagforeninger til politiske klubber – og selvfølgelig arbejderrådene (på russisk benævnes de "sovjetter"). Aktivister dannede nye netværk. Nyfunden solidaritet undergravede gamle splittelser – mellem faggrupper, køn, etniske grupper og så videre.

"Det mest værdifulde," skrev Luxemburg, "ved denne skarpe revolutionære op- og nedadgående bølge – fordi det er blivende – er dens åndelige nedslag: proletarietets springvise intellektuelle, kulturelle vækst." Massestrejken fremkaldte en ny følelse af værdighed og gjorde det muligt for millioner af mennesker at forestille sig en bedre verden som deres egen kollektive

frembringelse.

For Luxemburg var massestrejken den afgørende kulturelle bro mellem den kapitalistiske nutid og den socialistiske fremtid. Den var det redskab, som millioner kunne organisere sig omkring i kampen for en anden verden, og som gjorde dem i stand til selv at tage kontrol.

Luxemburgs eminente pamflet var mere end en analyse af og hyldet til massestrejken. Den stillede også massestrejken op som et levende alternativ til de udslidte og konservative fagforbund og socialdemokratiske partier i Europa.

Mens fagforeningerne på den ene side begrænsede arbejderne aktivitet til økonomiske spørgsmål, sørgede de socialdemokratiske partier på den anden side for at holde politiske spørgsmål inden for snævre parlamentariske rammer. Begge parter ignorerede de mange millioner, der ikke var organiseret fagligt eller politisk. Men massestrejken kunne overvinde disse

'grådighed' og politikernes eftergivenhed. Ved at stille krav om små forbedringer af systemet, som f.eks. Tobin skat, ønsker man at bevare systemet. Men heldigvis er der også andre tiltag.

I Liberty Park i New York er der grupper, der tager initiativer som f.eks. en landsdækkende "Occupy March" til Washington eller besættelser af universiteterne. Det er idéer, der endnu er på tegnebordet, så det er i sagens natur ikke til at sige, om de bliver til noget endnu.

"Generalstrejke"

Den seneste opfordring til generalstrejke er helt klart det vigtigste skridt, der er taget for at få bredt bevægelsen ud til arbejderklassen. I Oakland Californien blev opfordringen til den første generalstrejke på amerikansk jord siden 1946 vedtaget af 1484 stemmer mod 46 imod og iværksat med under 1 uges forberedelse som respons på politiets brutale rydning d. 25. oktober.

Derfor blev der heller ikke tale om en rigtig generalstrejke, men en stor demonstration. Mere end 15.000 mennesker formåede at lukke USA's femte største havn fuldstændig ned i flere timer. I resten af USA var der ligeledes sympatidemonstrationer med flere tusinde deltagere.

Magthaverne vil isolere bevægelsen

Siden dag 1 har den amerikanske elite forsøgt at afgrænse og isolere fænomenet. Man har i de borgerlige medier ignoreret besættelsen af Wall Street i flere uge, sidenhen latterliggjort de protesterende og negligeret bevægelsens motiver.

Politi og bystyre har benyttet absurde tilsyneladende "neutrale" tekniske argumenter for at besværliggøre besættelserne eller smide dem væk. Med argumenter om, at de er til for fare for sig selv, standarder for renhed og kriminalitet søger de at legitimere politiets fremfærd med peberspray og knippelsuppe.

Men bevægelserne er nu så stærkt knyttet til resten af befolkningen, at argumenter om mængden af affald og tyveri i en park ikke giver mening for de fleste mennesker. De kan se proportioner i den kriminalitet, der foregår på Wall Street kontra småtyverier i parken.

De undrer sig over bystyret, som vil gøre noget ved dette, alt imens den kriminalitet og store affaldsmængde, der er til stede i deres kvarterer, ikke medfører nogle ekstraordinære indsatser, som man ser overfor de besatte parker.

Massebevægelse?

Dermed ikke sagt, at Occupy-bevægelsen endnu er en massebevægelse, der har den nødvendige styrke til at gøre op med Amerikas magthavere. Men ved at flere og flere bliver en del af bevægelsen og bringer 'Occupy' ind i deres kvarter, skole og arbejdsplads, får bevægelsen flere lokale rødder.

Og eftersom bevægelsen stiller skarpt på den fundamentale modsætninger imellem den ene procents rigdom og magt på bekostning af de 99 procent, kan bevægelsen i det øjeblik den aktualiseres på skoler og arbejdspladser igennem basisdemokratiske møder og råd, rejse krav, der er systemudfordrende og i sidste ende revolutionære.

ADAM BILLE

begrænsninger.

Luxemburgs pamflet er et af de store værker i den revolutionære socialistiske tradition. Den argumenterer for, at massestrejker kan føre til revolutionære forandringer, hvor arbejderklassen vinder økonomisk og politisk magt.

Dette er socialisme fra neden i modsætning til den reformistiske tradition i fagbevægelsen og de socialdemokratiske partier, der begrænser sig til at uddele gradvise reformer fra oven inden for kapitalismens rammer.

Men pamfletten har også sine svagheder. I sin hyldest til massestrejken udstyrede hun den næsten med for meget magt i kampen mod det faglige bureaukrati og de socialdemokratiske ledere. Historien har vist, at hvis der ikke i arbejderklassen findes et stærkt netværk af revolutionære socialister – dvs. et politisk parti – som både kan skabe enheden i bevægelsen og modgå de reformistiske ledes forsøg på at kvæle bevægelsen, så er sandsynligheden for at

massestrejken taber, stor.

Massestrejken i en dansk kontekst november 2011 kan virke fjern. Men revolutioner i en arabisk kontekst i 2010 var også fjerne, men kom! Revolutioner som har inspireret millioner af mennesker verden over. Men det var samtidig revolutioner som ikke kom ud af ingenting. De havde en forhistorie i den daglige klassekamp, hvor revolutionære arbejdere, studenter og intellektuelle ihærdig gennem tale og handling forsøgte at skabe modstand mod regimerne, og forsvare og forbedre levevilkårene.

Opgaven er den samme for revolutionære socialister overalt i verden. Grundstenene til succesfulde massestrejker lægges i den daglige klassekamp.

HANS ERIK MADSEN

LO kongres

Snak og diæter – hvad med resultater?

Repræsentanter for de store fagforeninger i Danmark var til LO-kongres 1. november. Ældre mænd i jakkesæt fra Metal, 3F, FOA og HK var der. LO skulle give tre vigtige svar som har vidtrækkende konsekvenser for 1 million danske arbejdere. Hvad skal vi stille op med krisen? Hvordan sikrer arbejderklassen sig indflydelse på den nye regering? Hvordan stopper vi medlemsflugten fra fagbevægelsen?

De snakkede i flere dage, men lige lidt kom der ud af det. Kassedamen, kranførerer, sosu-assistenten og maskinarbejderen fik ikke brugbare svar. Snarere bekræftede kongressen den dybe krise som den danske fagbevægelse befinder sig i. De store forbund har hverken hver for sig eller sammen givet svar på, hvordan vi skal modstå arbejdsgivernes brutale kriseløsning: fyringer, lønstop og opsigelsen af classesamarbejdet.

På LO-kongressen kunne man kalde arbejderklassen til kamp for egne vilkår, i stedet fik vi appeller til arbejdsgiversiden og regeringen. "Vil I ikke nok samarbejde og lytte, bare lidt". Men nej, de fik ingen løfter fra regeringen. Tværtimod, så har den nye regering accepteret arbejdsgivernes krav om, at, først skal der være overenskomstforhandlinger, og bagefter kan vi afholde trepartsforhandlinger.

I tilgift har regeringen sagt, at der skal være løntilbageholdenhed. Det samme har arbejdsgiversiden dikteret, og det har LO blankt accepteret.

Den praktiske konsekvens af løntilbageholdenhed er reallønsnedgang. Både sidste år og i år er priserne steget med 2,5-3 % mens lønningerne er holdt på 0-1 %. Det betyder at lønchecken bliver mindre værd, fordi priserne vil fortsætte med at stige. Arbejdsgiversiden vil ikke give hverken mere jobgaranti eller tryghed for tilbageholdenheden. Det eneste de lover er, at deres aktionærer får en høj profit.

De danske arbejdsgivere er gået i offensiven for at sikre sig selv. De deltager ikke i classesamarbejdet, hvor en del af kagen skulle tilfalde arbejderne som en konsekvens af ro på arbejdspladserne og øget produktivitet. I de sidste år og med særlig stor kraft efter finanskrisens udbrud, har de danske arbejdsgivere med DI i spidsen fravalgt classesamarbejdet.

De har offensivt angrebet velfærdsstaten. De har offensivt støttet den borgerlige regering og borgerlige partier med det formål at svække arbejderklassens politiske kraft. De har klart tilkendegivet, at de ikke ønsker trepartsforhandlinger, men langt hellere ser en regering diktere forringelser for arbejderklassen. Arbejdsgiverorganisationerne arbejder ikke længere ud fra deisen om, at en overenskomst også er et sikkerhedsnet for arbejdsgiveren. I dag støtter de, at overenskomster undergraves eller helt bortfalder.

Kombinerer vi krisens dybde med en offensiv arbejdsgiverside, så kræver det sin fagforening at stå imod. Det kræver klar tale om modstand. Det kræver klar tale om, at lade de rige og bankerne betale for den krise de har skabt. Det kræver klar tale om at fastholde arbejderklassens interesser overfor den nye regering.

Desværre, men også forventeligt, leverede fagtoppen ikke relevante svar. Tværtimod så har de lagt sig logrende og bedende foran regering og arbejdsgivere. LO-formand Harald Børsting har accepteret, at efterlønnen smadres. Han vil ikke engang indkalde til symbolske protester. Han og de andre fagbosser har også accepteret, at dagpengene ikke kommer tilbage i gammel form, dvs. at man ikke ryger ud af systemet efter 2 år.

I det hele taget har de accepteret, at den nye regerings nyliberale(Radikale) økonomiske politik er noget, som der ikke skal kæmpes om. Det er jo ekstremt sølle, at de danske fagforeninger ikke kan kende forskel på medlemmernes interesser i rød politik og regeringens blå økonomiske politik.

Derfor kan det heller ikke undre, at de ikke kunne løfte opgaven med at levere svar på det tredje store spørgsmål om, hvordan medlemsflugten stoppes. Fagtoppen er tydeligt klar over problemets dybde, bl.a. fordi det betyder færre penge til fagbureaukratiet. Mere end hver femte LO-medlem er udmeldt i de sidste 10 år.

Enkelte forbund er begyndt at gøre noget, fx ved at organisere fagforeningsarbejde, der hvor det for alvor betyder noget, nemlig ud på arbejdspladserne. Det virker, når en fagforening dropper reklamerne for en servicerende forsikring, og i stedet tager konkret afsæt i den enkelte arbejdsplads, og her bygger det faglige fællesskab op. Men det er ikke LO's fælles vej, fordi man ikke har erkendt, at den faglige strategi har spillet fallit. For hvis man siger, at man har spillet fallit, så må man også gå af som faglige ledere.

Herfra skal det lyde, at det kun kan gå for langsomt med at skifte ud i toppen, så danske lønmodtagere kan få faglige ledere, der tør sige arbejdsgivere, regering og presse stik imod.

JAKOB NERUP

Janus Friis' amerikanske drøm

Janus Friis er nummer 14 på listen over Danmarks rigeste. Han er mest kendt for at være medstifter af Skype, som er et computerprogram, hvor man gratis kan telefonere over Internettet. Han og hans makker Niklas Zennström er begge blevet milliardærer ved at sælge Skype. Men hvilken værdi har de reelt skabt for samfundet?

Firmaets historie

Firmaets historie er blevet beskrevet som et klassisk eksempel på den amerikanske drøm, hvor Janus Friis er gået fra at være telefonpasser til at være milliardær. Han er blevet beskrevet som en idealist, der ønskede at gøre det gratis for mennesker at snakke sammen, selv over store afstande.

I 2003 blev Skype stiftet, og kun to år efter blev størstedelen af aktierne i firmaet solgt til Ebay for cirka 16 milliarder kr. Resten blev i år solgt til Microsoft for cirka 6 milliarder kr. Microsoft har også opkøbt Ebay's aktier i Skype, og har i alt betalt 44 milliarder kroner for selskabet.

Man kan måske spørge sig selv, hvorfor Microsoft vil betale så mange penge for at eje et program, som folk ikke betaler for at bruge. Udover at firmaet kan tjene penge på at sælge ekstra tilbehør såsom telefonabonnementer, har Skype en stor værdi, fordi programmet har enormt mange brugere.

Der er i dag cirka 663 millioner brugere tilmeldt Skype, og sidste år blev der videotelefoneret 207 milliarder minutter via Skype. At have adgang til så mange

brugere har en stor økonomisk fordel, da man kan sælge reklameplads meget dyrt. Af samme grund er Facebook også blevet et meget dyrt firma, og til sammenligning har Facebook cirka 800 millioner brugere.

Absurd at kunne blive rig på denne måde

Historien om Janus Friis og Skype, er på den ene side historien om den amerikanske drøm, som går i opfyldelse, men på den anden side udstiller den også det absurde i den måde, verden fungerer på under kapitalismen.

At to mænd bliver så rige på at lave et computerprogram, samtidig med, at millioner verden over dør af sult, vidner om et system, som ikke formår at dække menneskers mest basale behov, men på den anden side rigt belønner nogle få enkelte mennesker i erhvervslivets top.

Det absurde består ikke bare i de enorme formuer nogle enkeltpersoner får, men også i, at det de får penge for, faktisk ikke har nogen nytteværdi. Det er enormt nyttigt at kunne snakke gratis sammen over Internettet, men det er ikke dét, Skype's skabere har fået penge for. Microsofts interesse i selve teknologien er formentligt kun snæver. I bund og grund er det en investering i meget effektiv reklameomdelere.

At omdele reklamer kan selvfølgelig være nyttigt nok, men det skaber ikke mere reel værdi for samfundet, som f.eks. en fabriksarbejder eller en skolelærer gør, da reklamerne grundlæggende set er der, for at manipulere folk til at købe ting, de ellers

ikke havde brug for, eller til at købe varen et bestemt sted, frem for et andet. Reklamer er altså et instrument, firmaer bruger i deres konkurrence med hinanden.

At reklamer betyder så meget, er dog ikke noget nyt. For 10 år siden blev der foretaget en undersøgelse som viste, at man i gennemsnit i Danmark så 10.000 reklamer i løbet af en dag, og det er højst sandsynligt ikke blevet mindre i løbet af de sidste 10 år.

Er der et alternativ?

Der bliver altså brugt enorme ressourcer på at lave reklamer. Hvis verden ikke var styret af markedsøkonomi, hvor alle konstant må konkurrere med hinanden, men af en planlagt økonomi, som lagde mere vægt på hvad der var nyttigt for mennesker og at goderne skulle fordeles ligeligt, ville reklamer blive overflødige.

Hvis man ser på, hvordan systemet fungerer i dag, er der nogle få, som sidder på pengene og dermed magten, og det store flertal er sat udenfor reel indflydelse. Historien om Janus Friis viser, at det nogle gange er ret tilfældigt, hvem der bliver rige.

En lang række andre programmer har også haft potentialet til at blive store, men er alligevel endt med aldrig at nå særligt langt. Skype's økonomiske værdi består således ikke i, at den er nyt-

tig for almindelige mennesker, da denne del af Skype er gratis.

Skypes økonomiske værdi består i, at det kan hjælpe de rige med at blive rigere. De fleste vil nok kunne se det absurde i, at man belønner enkeltpersoner som Janus Friis med milliarder, samtidig med at man under krisen fyrer dem som skaber reelle værdier.

Dette er selvfølgelig et spørgsmål om, hvordan samfundet prioriterer, og hvis det ikke skal være arbejderklassen, der skal betale krisen, kræver det at man organiserer sig sammen, så man kan kæmpe imod.

JENS ANDERSEN

Hvem er overklassen?

En af de fineste traditioner i revolutionær marxisme er at kritisere ens egne magthavere. På denne side præsenterer vi vores nye artikelserie om den danske overklasse. I første omgang vil vi forsøge at identificere de rigeste familie i Danmark. Vi bringer artikelserien for at gøre op med myten om, at vi i krisetider alle (lille og stor) er i samme båd i Danmark.

Gennem denne artikelserie bestræber vi os på at få facts frem omkring overklassens rigdom og magt, samt at vise hvordan staten økonomisk og politisk støtter overklassen på bekostning af den brede almene befolkning.

Blækket på det nye regeringsgrundlag er knapt tørt, men allerede tilsiger det, at denne regering vil fortsætte angrebet på arbejderklassen og beskytte overklassen. Det vil sige kortere dagpengeperiode, afskaffelsen af efterløn, imens løfterne om millionærskat og genforhandling af A.P. Møllers olieaftale brydes.

Socialistisk Arbejderavis byder læseren velkommen til overklassen.

Kampen om Grækenland

Grækerne har ikke levet over evne

Grækenland er det land i Europa, hvor krisen indtil nu har ramt dybest. En krise, der først og fremmest har store, sociale konsekvenser. I de borgerlige medier påstås det, at krisen bunder i, at grækerne har levet over evne - men det er meget langt fra sandheden.

De græske arbejdere har derimod den tredje laveste månedsløn i EU. Med en timeløn på ca. 48 kr. for et ufaglært job og ca. 75 kr. for et lederjob i det offentlige, ville de færreste nok mene at grækerne lever over evne.

En skrue uden ende

EU, IMF og den Europæiske centralbank (tilsammen kaldet Trojkaen) kræver, at den græske stat betaler deres gæld til de udenlandske banker. Det er i sidste ende arbejderne, der skal betale og de betaler i dag allerede mere i renter, end de betaler til lærerne i skolerne, sygeplejerskerne på hospitalerne og rengøringsassistenterne i de offentlige bygninger tilsammen.

Den græske stat er på randen af fallit og kan kun få lån af Trojkaen ved at fortsætte betalingen til de primært franske, tyske og amerikanske banker. Men med lånene følger massive krav, som mest af alt ligner de strukturalistiske programmer som Afrika var udsat for i 80'erne og 90'erne.

Kravene fra Trojkaen om nedskæringer og lønnedgang i Grækenland minder om en skrue uden ende. Når der skæres i den offentlige sektor og der fyrrer massivt, fører det til en forværring af underskuddet, fordi skatteindtægterne falder og statens udgifter til overførsler stiger.

Den græske økonomi har været i recession i fire år og det forventes at den økonomiske vækst vil falde med yderligere 5 procent i år. Arbejdsløsheden ligger på 16 procent og forventes at fortsætte med at stige i 2012.

Angrebet på den græske arbejder

Grækenland er fanget i en negativ spiral,

hvor man har brug for at optage enorme lån for at få råd til at betale de høje renteudgifter, men sammen med lånene stiller Trojkaen barske krav:

Skatter skal stige med 2,32 milliarder euro i år og 3,38 milliarder til næste år. Der skal indføres en særlig "solidaritetsafgift" på mellem én og fem procent fra hver husstand, som vil blive øget to gange i 2012. Momsen skal stige fra 19 procent til 23 procent.

De almindelige offentlige ansatte får beskåret lønningerne med 20 procent. I de statsejede virksomheder skal lønningerne skæres med 30 procent. Kun én ud af ti offentligt ansat, der går på pension, vil blive erstattet. Socialvæsenet bliver beskåret med ca. 1 milliarder pr. år frem til 2015. Pensionen forringes betydeligt og så skal privatiseringerne skaffe 50 milliarder euro.

Den græske arbejderklasse slår igen

Heldigvis har den græske arbejderklasse besluttet at gå til modstand. Der har været gentagne generalstrejker og gadekampe

som svar på angrebene på arbejdernes leveforhold. Desuden har de to sidste 48 timers-generalstrejker vist, at initiativet har flyttet sig fra fagforeningslederne til de lokale strejkekomitéer.

Tidligere var initiativer på arbejdspladserne organiseret af en kerne fra venstrefløj, men på det seneste har faglige møder udviklet sig til nedsættelse af lokale strejkekomitéer, besættelser af ministerier og lokale strejker.

Bevægelsen har samtidig udviklet sig politisk. Kravet om, at Grækenland ikke skal betale gælden til bankerne, blev før opfattet som et venstrestremtisk standpunkt, men er nu blevet langt mere populært.

Venstrefløjens rolle og ansvar

Alt tyder på, at Grækenland vil gå bankerot, men der er to måder sådan en konkurs kan udvikle sig på; det kan blive en konkurs styret af gribbene i Trojkaen, hvilket blot vil betyde mere af den medicin, grækerne allerede kender alt for godt.

Men det kan også blive en konkurs

styret af de græske arbejdere, hvor man afviser at betale gælden til bankerne. Det vil selvfølgelig medføre en enorm krise i banksystemet, og derfor går en sådan konkurs, styret af arbejdernes krav, hånd i hånd med et krav om arbejdernes kontrol over bankerne.

Bank-arbejderne har mulighed for kollektivt at forhindre de rige i at skjule deres kapital i skattely i udlandet. Arbejderne har også magt til at stoppe folket i at blive smidt ud af deres huse, når de ikke har råd til at betale boligudgifterne.

Dette er ikke revolutionsromantik, men en meget konkret udfordring. Vi har på det seneste set eksempler på sådanne aktiviteter. F.eks. besluttede en gruppe arbejdere at besætte den centrale computercentral, der var ansvarlig for udsendelse af el-regninger - og erklære, at ingen fattige eller arbejdsløse ville blive afbrudt, hvis de ikke kunne betale.

Noget af det samme så vi, da offentligt ansatte besatte det græske justitsministerium og erklærede, at ingen strejkende kommunalarbejdere ville blive fyret.

Venstrefløj har et ansvar for, at sådanne initiativer til arbejderkontrol bliver forsvaret og generaliseret, så perspektivet om arbejdernes kontrol af samfundet nedefra, kan blive lige så populært som at afvise at betale gælden.

JESPER JUUL MIKKELSEN

Forsvarsministeren er utroværdig om krigen i Libyen

Det er dybt utroværdigt, når forsvarsminister Nick Hækkerup påstår, at de danske bombninger af Libyen udelukkende havde til formål at beskytte civilbefolkningen, og at NATO's krig ikke var støtte til oprørerne.

Gadaffi er likvideret, og Nato-landene har overtaget magten i Libyen. Væk er forhindringerne for den fri adgang til landets rigdomme og dominansen i området. Lukrative olieaftaler kan nu indgås mellem den indsatte regering og dens 'gode venner'.

Libyen er ikke 'befriet til demokrati', men som 'en brik i et spil'. Sejrherren er ikke den libyske befolkning.

Krigen er blevet ført benhårdt, bl.a. af Danmark, for at få adgang til olie- og vandressourcer og for skabelsen af et 'venligsindet Libyen' - et Libyen, der ikke siger nej til USA's baser og strategiske planer i Afrika.

Hensynet til civile og kampen for menneskerettigheder har kun været et skalkeskjul, og titusinder civile er dræbt under krigen. Gadaffis død og regimeskiftet i Libyen har tydeligvis hele tiden været målet - et mål som nu er nået, så tropperne kan trækkes hjem. Indtil næste gang.

Århus mod Krig og Terror og Nej Til Krig kræver, at den nye regering stopper krigspolitikken. Danmark skal ikke fortsat

deltage i angrebskrige, men i stedet arbejde for fredelige løsninger.

At få stoppet krigspolitikken kræver et folkeligt engagement og pres på regeringen. Politikerne gør det ikke selv, og den nye forsvarsminister fortsætter åbenbart krigspolitikernes løgne og fordrejelser.

Bliv aktiv for fred. Kom med i fredsbevægelsen.

Udtalelse fra Nej til Krig og Århus mod Krig og Terror bragt på www.nejtilkrig.dk

Afviste asylansøgere demonstrerer

Torsdag d. 10. november afholdes der en demonstration arrangeret af en gruppe afviste afghanske asylansøgere. Demonstrationen har til formål at skabe opmærksomhed om situationen for de urimeligt mange afghanske asylansøgere, der får afslag på deres ansøgninger.

Demonstrationen starter på Københavns Rådhusplads kl. 13.00 og går derefter til Christiansborgs Slotsplads. Vi har desværre ikke kunne bringe en reportage fra demonstrationen i dette nummer, da avisen blev sendt i trykken inden demonstrationen blev afholdt, men vi bakker op om afghanernes protest.

Modstand.org - bøger til antikapitalister og socialister

Finansiell krise eller kapitalistisk systemkrise?

Den vigtigste årsag til den økonomiske krise er ikke banker eller storspekulanter, men derimod det nuværende produktionssystems indbyggede modsætninger.

Lige siden den globale økonomiske krise for alvor startede i efteråret 2008, har de mest udbredte forklaringer på krisens opståen kredset om den finansielle sektors rolle. Det skyldes bl.a., at det var en række krak i finanssektoren, ikke mindst bankgiganten Lehman Brothers' kollaps 15. september samme år, der fik den økonomiske nedgang, som allerede indledtes med sammenbruddet på det amerikanske boligmarked i 2006-2007, til at accelerere. Imidlertid har den herskende klasse og de medier, den ejer og kontrollerer, også en klar interesse i at placere ansvaret for krisen hos bankerne eller aktiemarkederne.

Hvis problemet blot er spekulanter grådighed eller fejl i de finansielle markeders funktionsmåde, er det tilstrækkeligt med mere regulering eller eventuelt nationalisering af bankerne. Der vil således ikke være behov for mere radikale skridt – skridt der kunne true den herskende klasses magt og privilegier. Selv om politikere og beslutningstager ved krisens start fremsatte højtidelige erklæringer om mere regulering, havde det mest af alt karakter af et bluff-nummer i betragtning af, at finanssektoren hidtil er sluppet for ethvert seriøst forsøg på mere regulering. Tværtimod har stater og internationale finansielle institutioner gennem "hjælpepakker" af historiske proportioner overtaget astronomiske mængder dårlige lån og dermed opmuntret til, at den destruktive finansielle aktivitet kan fortsætte.

Keynesianismens fallit

Både i Danmark og resten af verden er den finansielle sektor siden 1970'erne svulmet voldsomt op på bekostning af realøkonomien, hvilket har fået flere iagttagere til at tale om en "finansialisering" af økonomien. På dele af venstrefløj har der været en tendens til først og fremmest at se denne finansialisering som et resultat af politikere, embedsmænd, erhvervsfolk og økonomers ønske om at løsne kapitalens tøjler for derved at øge udbytningen af den brede befolk-

ning. Selv om dette bestemt har været en medvirkende årsag til de seneste årtiers slækkede kontrol med finanssektoren, er det også kun den halve sandhed.

I realiteten var der i lige så høj grad tale om, at den daværende nationaløkonomiske ortodoksi i form af keynesianismen, der hævdede at kapitalismen gennem statsintervention kunne undgå større kriser, havde vist sig ikke at have nogen løsning på 1970'ernes strukturelle krise. I stedet førte de keynesianske politikker til "stagflation", dvs. en kombination af stagnation, inflation og høj arbejdsløshed. I Danmark forsøgte de socialdemokratiske regeringer under ledelse af Anker Jørgensen at begrænse arbejdernes lønninger med indkomstpolitik og hele tre overenskomstindgreb. I 1982 gav Anker Jørgensen op og overlod uden at udskrive valg regeringsmagten til de borgerlige, som derefter beholdte den de næste 11 år.

Kapitalismens grænser

Keynesianismens fallit som praksis var med andre ord grunden til, at den, trods sin forudgående status som nærmest totaltdominerende blandt økonomer og regeringer af såvel borger-

lig som socialdemokratisk observans, blev erstattet af de nyliberalistiske frimarkedsidéer, der hidtil var blevet betragtet som temmelig ekstreme. De keynesianske politikker slog fejl, fordi de ikke løste det grundlæggende problem, som var den egentlige udløser af 1970'ernes krise. De forstod nemlig ikke, at den væsentligste årsag til kapitalismens kriser ikke er finansiell spekulation eller manglende efterspørgsel, men derimod indbyggede modsætninger i produktionen.

For at forstå dette må man nemlig ty til Karl Marx og det han kaldte "den i enhver henseende vigtigste lov i moderne politiske økonomi, nemlig "loven om profitratens faldende tendens". Denne tendens udspringer af, at under kapitalismen må virksomhederne hele tiden begrænse deres omkostninger i forhold til konkurrenterne eller risikere at bukke under. Dette gøres lettest ved at investere i arbejdsbesparende teknologi, men da profitten i sidste ende udspringer af menneskeligt ar-

bejde, vil det føre til, at profitterne relativt set falder i forhold til investeringerne. Dette fører til, at virksomhederne tilbageholder investeringerne, hvilket udløser en krise.

Uløste problemer

Dette er i meget grove træk "loven om profitratens faldende tendens", og det er netop dette fænomen, der betød, at et halvt århundrede med langvarig økonomisk vækst i starten af 1970'erne blev afløst af en ødelæggende krise. De faldende gennemsnitlige profitrater i fremstillingsindustrien førte i slutningen af årtiet til, at virksomhederne begyndte at kanalisere en stadig større andel af deres investeringer over i den finansielle sektor. Men da finansielle virksomheder ikke producerer ny værdi, men blot omfordeler værdi, der er skabt i realøkonomien, førte det, i stedet for et varigt økonomisk opsving, til en række bobler, der efter tur er bristede. Før eller siden ville det enorme gab mellem kurserne på aktiemarkederne og den underliggende værdiproduktion igangsætte en ødelæggende krise som den nuvæ-

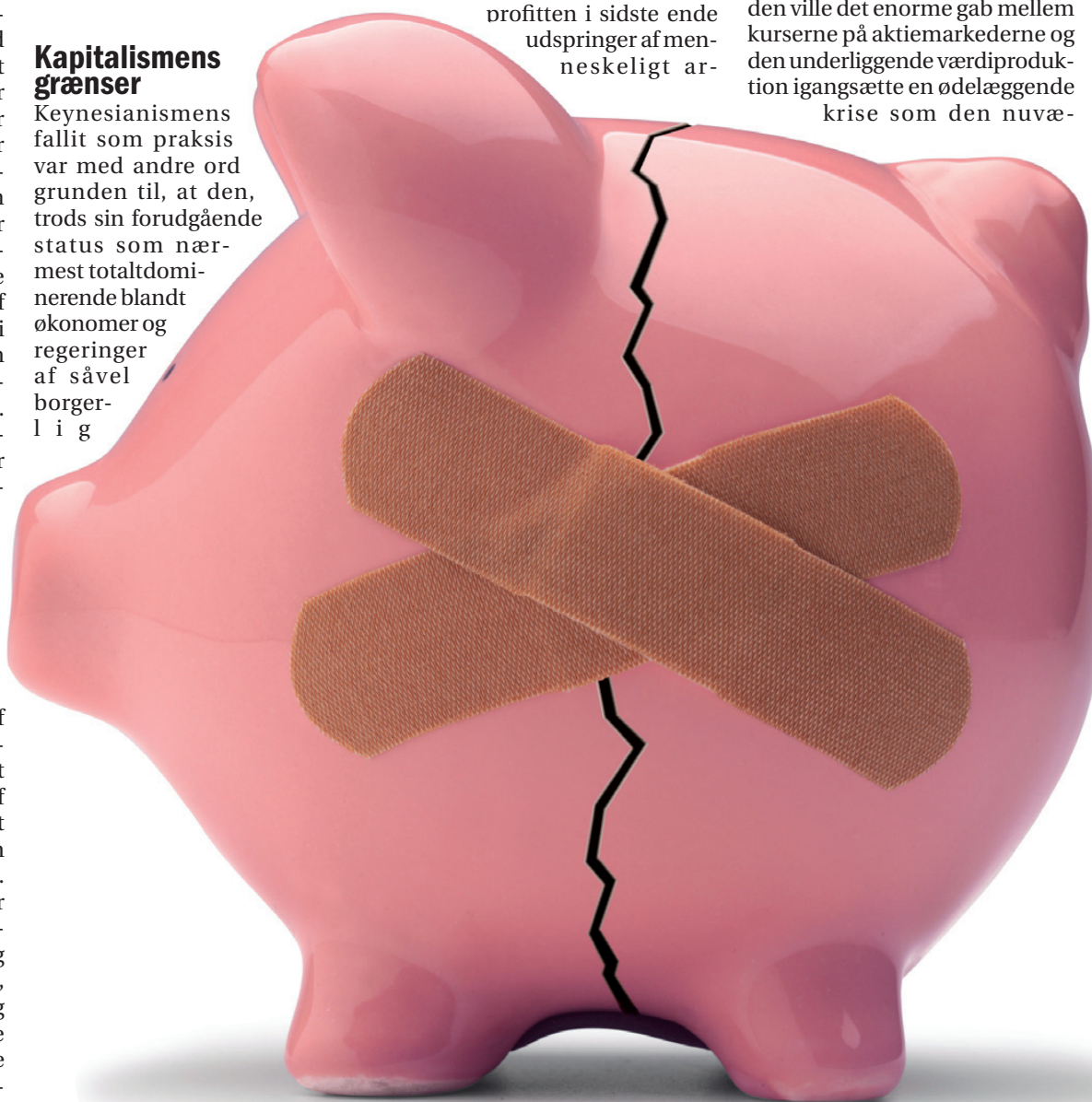
Via historiens største finansielle redningsaktion, der for verdens ledende stater og internationale institutioner løb op i en samlet sum på omkring 20 billioner dollars, forhindrede de herskende eliter i første omgang krisen i at nå 1930'ernes dybde. Men det har også forhindret den udrensning af uprofitable virksomheder, der som det eneste kunne bane vejen for et nyt langvarigt opsving. Men det ville også øge risikoen for sociale oprør, hvorfor vi i stedet har fået en gældskrise, hvor statsbankerotter og euroens sammenbrud blot er par af de mere sandsynlige scenarier. De sidste tre årtiers neoliberale politikker har ikke formået at genoprette virksomhedernes profitrater til samme høje niveau som før 1970'ernes strukturelle krise, hvorfor de herskende i alle klodens lande har indledt en brutal offensiv mod velfærdsydelser og arbejderklassens lønninger og arbejdsforhold.

Socialismens aktualitet

Den økonomiske krise er således ikke blot en finansiell krise, men udspringer derimod af en uløst profitabilitetskrise, som går helt tilbage til starten af 1970'erne, der igen skyldes de systemiske modsætninger i den måde, produktionen organiseres under kapitalismen. Det store spørgsmål er, om verdens befolkninger fortsat vil betale for en krise, de er uden skyld i, men i stedet skyldes et system, der kun gavner en lille minoritet af klodens befolkning.

Heldigvis har 2011 budt på den største bølge af folkelige oprør i fire årtier, ikke mindst i lande som Tunesien, Egypten, Spanien, Grækenland og senest USA. Krisens dybde og den folkelige modstands størrelse viser, at socialismen både er mulig og nødvendig. For at nå dertil må vi som socialister sætte alle delkampe i forbindelse med hinanden og formidle perspektivet for en verden uden udbytning, krig og krise. På gaden, arbejdspladserne, uddannelsesstederne og boligkvartererne kan vi skabe det alternativ som det politiske system alt for tydeligt har vist sig ude af stand til.

LARS HENRIK CARLSSKOV

På tide at stoppe bankfarcen

**Banker nedlægger arbejdspladser, indkasserer bankpakker, giver gyldne cheflønnin-
ger - og sender dig regningen.**

De danske banker er i dyb krise. En krise der trods foreløbig fire bankpakker vil resultere i endnu flere bankkrak. Siden den økonomiske krises start for tre år siden har den finansielle sektor foreløbig nedlagt hver 10. arbejdsplads, og intet tyder på, at jobmassakren er slut. Således har bl.a. Danske Bank, Nordea, Jyske Bank og Sydbank her i efteråret været igennem store fyringsrunder. Sådanne præstationer skal belønnes.

Det er i hvert fald holdningen hos f.eks. Nordea, der lige har annonceret at ville nedlægge 2.000 arbejdspladser, hvoraf mellem 500 og 650 er i Danmark. Nordea har således købt en 18,5 millioner kroner dyr lejlighed til den danske koncernchef Christian Clausen. Til dette beløb skal lægges, at Clausen får istandsat sin luksuslejlighed for op til otte millioner kroner, i forvejen har en årsløn på omkring 12 millioner kroner og er indehaver af en pensionsordning, der løber op i ca. 100 millioner kroner.

Bankdirektørernes lønfest fortsætter

Dette er blot det seneste eksempel på de skyhøje lønninger og bonusser, der indkasseres på direktionsgangene i bank-

verdenen. Mens lønstigningen på resten af arbejdsmarkedet i følge tal fra Dansk Arbejdsgiverforening er den laveste i 75 år, hvilket pga. inflationen i mange tilfælde dækker over en reel lønnedgang, fik direktørerne for landets 10 største banker sidste år i følge Nyhedsbrevet Finans sidste år en stigning på seks procent oven i deres allerede fede lønninger.

Bankernes gulddrenge har ellers aldrig forsømt en lejlighed til at tordne imod det påståede høje lønniveau i Danmark. Heller ikke deres militante modstand mod velfærdsydelser som efterløn og dagpenge har forhindret dem i at indkræve bistandshjælp i form af bankpakker.

Den nye regering

sløjfede den planlagte bankkat på beskedne 2 milliarder. Ikke mindst takket være De Radikale, der får økonomisk støtte fra Finansrådet, hvis toplobbyist i øvrigt hedder Lars L. Nielsen og er tidligere spindoktor for samme parti, som han i dag repræsenterer i DR's bestyrelse.

Ingen ved hvor stor regningen bliver

I august måned kunne direktøren for Finansiell Stabilitet, Ulrik Nødgaard, fortælle, at tilsynet mistænker bankerne for at dække over en mængde dårlige lån. Dette fik professor Finn Østrup fra CBS til i Dagbladet Information at ud-

tale: "Det er i o
un -

derligt, at netop Finanstilsynets direktør siger sådan. Han burde om nogen vide, hvordan det står til, fordi han har adgang til al information om bankerne. Hvis Finanstilsynet ikke har kendskab til bankernes sundhedstilstand, så har andre det heller ikke".

Allerede i dag er staten, der via det såkaldte afviklings-selskab, Finansiell Stabilitet, er blevet indehaver af omkring 80 milliarder kroner i dårlige lån. Det er en konsekvens af, at vi betaler for bankernes spekulationspolitik ved, at staten overtager de usunde dele af krakkede banker og lader andre banker få de mest profitable dele. Det er på vi tide, at vi sætter en stopper for den nuværende bankfarce, ved at nationalisere den finansielle sektor og sætte den under befolkningens direkte demokratiske kontrol. Intet mindre.

LARS HENRIK CARLSKOV

Flere bankkrak på vej

Siden den økonomiske krises start i efteråret 2008 er 11 danske banker krakket. Det drejer sig i nævnte rækkefølge om Roskilde Bank, EBH Bank, Løkken Sparekasse, Gudme Raaschou, Fionia Bank, Capinordic, Eik Bank Danmark, Amagerbanken, Fjordbank Mors og Max Bank. Der er sket tre krak i år, og intet tyder på, at bølgen af konkurser stopper her.

Feks. har 23 forskellige danske banker det seneste halvandet år fået en alvorlig advarsel, officielt kaldet en "risikoplysning", fra Finanstilsynet.

De 23 banker er Kreditbanken, DiBa Bank, J.A.K. Slagelse, Basisbank, Sparekassen

Vendsyssel, Aarhus Lokalbanc, Sparekassen Hvetbo, Sparekassen Midtdjurs, Ryslinge Andelskasse, FIH Erhvervsbank, Sparekassen Faaborg, Stadil Sparekasse, Den Lille Bikube, Vordingborg Bank, J.A.K. Østervrå, Spar Salling Sparekasse, Totalbanken, Sparekassen Farsø, Cantobank, Østjydsk Bank, BRFKredit Bank, Sparekassen Bredebro og Nordoya Sparikassi.

En opgørelse fra Finanstilsynet viser desuden, at 18 unavngivne danske banker (17 efter Max Banks krak) i dag overskrider de grænseværdier, staten har opstillet for, hvor store risici bankerne fra 2013 må løbe, på en række centrale områder.

Dagbladet Politiken satte 12. oktober navn på de ni af bankerne, nemlig Århus Lokalbanc, J.A.K. Slagelse, Rise Sparekasse, FIH Erhvervsbank, Cantobank, Basisbank, Vestjysk Bank, BRFKredit Bank og Helgenæs Sparekasse.

Ifølge Politiken 14. oktober står 49 pengeinstitutter i løbet af de kommende to år over for den vanskelige opgave at skulle erstatte lån for 150 milliarder kroner. Det skyldes, at de individuelle statsgarantier, der har gjort det lettere for bankerne at låne penge, bortfalder.

Alt i alt er der således god grund til at tro, at den forværedede økonomiske krise og krav fra Finanstilsynet i den kom-

mende tid, vil tvinge en række danske banker til at foretage drastiske nedskrivninger på deres udlån til ejendomsbranchen - og bagefter sikkert også landbruget og detailsektoren. For flere af bankerne vil det ende med bankerot.

AF LARS HENRIK CARLSKOV

Finanssektoren fyrer på livet løs

Det tempo, hvormed finansverdens topchefer og bestyrelsesmedlemmer tildeler sig selv lukrative løn- og bonusordninger, overgås tilsyneladende kun af den hastighed, hvormed de lukker arbejdspladser. Således har de siden den økonomiske krises start for tre år siden nedlagt omkring 10 pct. af arbejdspladserne i banksektoren. Denne lukning af arbejdspladser er eksploderet de seneste måneder, der har budt på den ene fyringsrunde efter den anden hos bankerne.

I august meddeler Nordea således, at koncernen nedlægger 2.000 arbejdspladser, heraf mellem 500 og 650 i Danmark. Det sker samme dag som Amagerbanken fyrer 60 medarbejdere. 22. september er datoen, hvor Jyske Bank offentliggør, at 250 stillinger fjernes og hvor SparNord kan berette om 50 fyringer. Fire dage senere siger BankInvest farvel til 21 ansatte. 11. oktober er det Sydbank som skiller sig af med omkring 100 medarbejdere. Dette overgås dog af Danske Bank, der 1. november bebuder, at virksomheden vil fjerne 2.000 jobs. Dagen efter øges antallet af fyrede i den danske finanssektor med 40 ansatte fra Max Bank.

Den ovenstående liste er vel at mærke ikke komplet, men den taler sit tydelige sprog om en branche i dyb krise. Det er således ikke på baggrund af en imponerende evne til at skabe arbejdspladser, at bankernes direktører og bestyrelsesmedlemmer modtager deres gigantiske lønninger og bonusser. I de kommende måneder vil der givetvis blive føjet endnu flere til den i forvejen lange liste over fyringer og lukning af arbejdspladser i finanssektoren.

LARS HENRIK CARLSKOV

Udsigt til nye bankpakker

Siden 2008 har Folketinget, med opbakning fra alle partier på nær Enhedslisten, vedtaget hele fire bankpakker. Selv om Bankpakke 4 blev hastet igennem Folketingets finansudvalg så sent som i starten af september, lancerede Nationalbanken allerede i slutningen af samme måned en ny "lånepakke", der giver bankerne adgang til ultrabillige lån på i alt 400 milliarder kroner.

Ydermere har den nye S-R-SF-regering forpligtet sig til nye bankpakker, hvis danske banker i fremtiden dumper EU's såkaldte "stresstest", der skal måle bankernes evne til at modstå den økonomiske krise. Helle Thorning-Schmidt har således bekræftet overfor Folketingets Europaudvalg, at denne forpligtelse til nye bankpakker er en del af EU's "redningsplan" for Grækenland.

De mange bankpakker i Danmark og i udlandet betyder, at almindelige skatteydere betaler regningen for de stærkt risikable investeringer, som banker og spekulanter har foretaget i deres vilde profitjagt. Om det også sker denne gang afhænger af, hvor omfattende den folkelige modstand bliver.

LARS HENRIK CARLSKOV

Den egyptiske revolution vinder nyt land gennem nye bølger af strejker

En massiv ny strejkebølge har skabt tvivl i Egyptens regerende militære råd (SCAF), om hvorvidt parlamentsvalget, der i øjeblikket er planlagt til slutningen af november, faktisk vil føre til en tilbagevenden til stabilitet og orden.

Strejkerne har involveret postarbejdere, lærere, arbejdere på sukkerfabrikker, universitetsansatte, buschauffører, lufthavnspersonale, læger, arbejdere fra vandingsministeriet og mange andre. De to drivkræfter bag strejkebølgen har dels været økonomiske krav, samt krav om en afmontering af Mubarak-statens institutioner, der i mange år har gennemsyret stort set alle arbejdspladser.

Det har medført at SCAF desperat har givet en række indrømmelser i forsøg på at afværge strejkerne. Dette lykkedes også til dels. Blandt andet fik man afværget en strejke blandt 22.000 arbejdere på den gigantiske tekstilfabrik i Mahalla al-Kubra. Ikke desto mindre har en halv million arbejdere været i aktion mellem slutningen af september og midten af oktober.

Ligeledes har nye grupper af

arbejdere meldt sig ind i kampen. Lærernes strejke var således deres første nationale strejke siden 1951, og har været med til at bringe strejkebølgen til byer og landsbyer over hele Egypten.

Millioner af egyptere så i første omgang hæren som garant for revolutionens krav - om retfærdige lønninger, stop for vilkårlige anholdelser og retssager, fjernelse af Mubarak-æraens embedsmænd. Men de løfter er ikke blevet holdt og et stigende antal arbejdere er ikke længere villige til at vente.

For eksempel sagde finansministeren i juni, at en mindsteløn var blevet fastsat til 700 egyptiske pund, men dette har stadig ikke vist sig at være tilfældet i praksis. Mange arbejdere og faglige aktivister kræver, at mindstelønnen bliver sat til 1.200 egyptiske pund. En af de protester, der var udkaldet af strejkende lærere havde titlen "løbedagene er forbi".

Det stigende omfang af mobilisering fra neden skaber yderligere revner indenfor Det Muslimske Broderskab. Lærere var for eksempel historisk central for dannelsen og udviklingen af organisationen (grundlægger af

broderskabet, Hasan al-Banna, var skolelærere). Blandt de titusinder af strejkende lærere, der protesterede udenfor Statsministeriet i Cairo i begyndelsen af oktober, var talrige tilhængere af broderskabet.

Valget til Lægernes fagforening, det første frie i 19 år, så det Muslimske Broderskab miste sit tre årtiers lange monopol i den nationale ledelse af fagforeningen. En uafhængig liste, bakket op af venstrefløjen, klarede sig særligt godt i valget til fagforeningens provinsbestyrelser, især i de vigtigste centre for revolutionen, såsom Kairo, Alexandria, Suez og Ismailia.

Hæren, eller i det mindste en del af den, konfronteret med denne voksende trussel fra neden, er gået fra gulerod til stok, og orkestrerede i oktober et angreb på en demonstration af overvejende koptiske kristne i Cairo for at oppiske sektersk had.

Det blodige resultat med mindst 23 mennesker døde, har givet næring til en voksende radikalisering af Egyptens store koptiske mindretal - et skift fra før i tiden, hvor undertrykkelsen fra staten side havde tendens til at fremme resignation og denne

gruppes isolation fra det resterende samfund.

Strejkebølgen har således vist sig at være et vigtigt bolværk mod forsøg på at fremme sektersisme ved at forene muslimer og koptere på arbejdspladser over hele Egypten.

SCAF's evne til at komme med betydelige indrømmelser til arbejderne er begrænset af den forværrede økonomiske situation. Den økonomiske vækst i år, til og med juni, var kun 1,8 procent og det meste af dette blev opnået før januar, hvor økonomien voksede med 6 procent.

I virkeligheden tyder meget på, at den økonomiske vækst er faldende, hvilket skal ses i lyset af, at nogle skøn peger på, Egypten nødt til at vokse med 5-7 procent om året bare for at kunne absorbere de 700.000 årlige nytillkomne på arbejdsmarkedet.

Sammenbruddet af de direkte udenlandske investeringer og kapitalflugt har også hjulpet til at udhule Egyptens betalingsbalance, og har gjort et stort indhug på statens udenlandske valutaeserver, der er faldet med næsten en tredjedel siden september 2010.

Dette giver anledning til bekymring for, at en pludselig krise kan true regimets evne til at importere tilstrækkelige mængder fødevarer til at brødføde befolkningen - en skræmmende udsigt for generalerne. Og inflationen er stadig omkring otte procent, hvilket er med til at skabe næring til arbejdernes krav om lønstigninger.

SCAF's store problem er, at hvor de giver indrømmelser, er disse for få og ofte viser de sig at være hule, hvilket skaber yderligere vrede og samtidig signalerer svaghed. Men undertrykkelse vil kun tjene til yderligere at radikalisere befolkningen, og er indtil videre på et niveau, der er tilstrækkelig til at ødelægge revolutionen.

Generalerne er uden tvivl bange for en frontal konfrontation med revolutionen, som kan risikere at splitte hæren langs klasseskel - hvilket også var deres konklusion i februar, hvor de gik med til at ofre Mubarak.

Revolutionen er således langt fra slut.

15. oktober

Da de 99 % indtog Rådhuspladsen i København

15. oktober er verden over blevet døbt "Vredens Dag". Mindst én million mennesker, hvis ikke mere, gik på gaden i hele verden for at vise deres vrede mod finanssektorens grådighed og med et klart budskab om, at de, der har skabt krisen, også må betale for den.

I omkring 1000 byer fordelt på over 80 lande, seks verdensdele, var der demonstrationer. Europa så de største demonstrationer i Barcelona (250.000 demonstranter), Rom (2-300.000 demonstranter) og Lissabon (100.000 demonstranter). Men også i byer som Berlin, London, Bruxelles og Amsterdam, var der tusindvis af mennesker på gaden. Resten af verden var også med i markeringen af vredens dag: i New York City var der over 50.000 på gaden, i Santiago delto 60-100.000 i demonstrationer, og der var desuden mindre demonstrationer i flere asiatiske byer. Mange steder udviklede demonstrationerne sig til besættelser af offentlige pladser.

"Vredens Dag" i København

I København var mobiliseringen til den globale protestdag startet kort tid forinden og var primært foregået via Internettets sociale medier. Derfor var det opløftende at se omkring et par tusinder samlet på Rådhuspladsen denne solrige lørdag eftermiddag, hvilket sandsynligvis også skyldtes flere store mediers omtale af Occupy Wall Street og den planlagte globale protestdag.

Dagen var derfor præget af spontanitet og en del forskellige idéer om, hvad demonstrationen egentlig handlede om. Mange benyttede den åbne mikrofon til at kritisere det monetære system, bankernes magt, manglende demokrati og

andre konsekvenser af det kapitalistiske system, eller stille forslag til, hvordan vi skaber forandring.

Demonstranterne udgjorde en broget forsamling med vidt forskellige politiske udgangspunkter – men med bred enighed om, at behovet for forandring er presserende. Generelt var der en stemning af, at dette blot var begyndelsen og stor beslutsomhed på fortsat at mødes og sammen kæmpe for denne forandring.

Hen på eftermiddagen udgik en demonstration fra Rådhuspladsen til Nationalbanken, hvor den fik lov at blive en times tid, før politiet fulgte dem tilbage til Rådhuspladsen. Her begyndte en mindre flok at arrangere bespisning og overnatning og tage de første skridt til den camp, som endnu i skrivende stund holder stand på Rådhuspladsen.

Vi bringer her to interviews med deltagere fra 15. oktober for at give et billede af demonstrationens karakter.

Magnus Thomas Nielsen, initiativtager til demonstration til Nationalbanken:

"Jeg er her i dag, fordi jeg er en del af de 99 %, som er træt af bankernes grådighed og udbytning af den enkelte arbejder. Jeg tror, at bevægelsen bliver meget, meget større. I forvejen var det jo kæmpestort, som det var på Rådhuspladsen i dag. Men hvis folk virkelig har viljen til det her, kan den blive meget større næste gang.

Jeg tror godt vi kan alliere os med fagforeningerne. Men det kræver, at fagforeningerne bliver engageret i at gå ind i bevægelserne og ikke bare være den nye regerings trøste-klud. De skal sætte krav til den nye regering, arrangere demonstrationer og strejker, også selvom de er

ulovlige, og være med til at indføre direkte demokrati.

Jeg håber, at folk selv tager initiativer til egne demonstrationer, egne blokader, egne aktioner mod banker for at vise at banker og penge i sig selv ikke er magten. Magten ligger hos folket, det er folkets demokrati, ikke bankernes og kapitalens demokrati."

Robert, uddannet pædagog, demonstrant på Rådhuspladsen

"Det jeg oplever, der sker nu, er, at der er kommet en global menneskehedsförändring og -bevidsthed. Det handler ikke om materialisme, om at få mere.

Det nye skridt for mig er, at vi skal have kærligheden med ind i det her. Det handler om, hvad vi gerne vil, det handler ikke om, hvad vi er imod. Vi mennesker skal finde en måde at være sammen på, så vi ikke gør noget, som er umenneskeligt.

Det væsentlige er, at folk har yttret sig, og at de er motiveret til at komme og give deres meninger. Nu er det alfa og omega, at der sker mobilisering – dels på gaden, men også at vi får fat i forskellige organisationer og netværk, så vi får folk på gaden. Det er der, vi udveksler interesser og idéer, udveksler telefonnumre og bygger netværk.

På gaden er der skilte og paroler, og der sker en bevidstgørelse. Her kan vi få inspiration, idéer og måder at se tingene på, men det er inde i os selv, vi skal åbne for den forståelse. Der kommer ikke flere og viser os vejen - vi skal selv vise vejen."

MARIE JÆGER

"Racistisk demonstration beskyttet af politiet, men Malmø forenet mod fascismen!"

Lørdag den 15. oktober blev den sydsvenske by Malmø omdannet til en anti-fascistisk zone. En planlagt march af den racistiske Sverigedemokratisk Ungdom (SDU) var forsinket og tidsmæssigt formindsket, da mere end 2.000 anti-fascister i alle aldre og med forskellige baggrund blokerede gaderne. Moddemonstrationen bestod af mange forskellige grupper fra hele Sverige og Danmark, unge og gamle. Mange lokale tilsluttede sig også protesten. Politiet satte byens centrum under belejring. Det meste af tiden, var det kun racister, der fik lov til frit at bevæge sig.

Efter at have forladt den centrale togstation, blev en gruppe anti-fascister, der havde rejst fra Danmark, omringet og tilbageholdt af politiet i over en time. På byens torv, opsatte politiet vejspæringer og brugte hunde i et forsøg på at tvinge folk væk. Kl. 15:00 brugte politiet knipler, peberspray, hunde og en mur af bevægende politivogne i et forsøg på at rydde anti-fascisterne fra pladsen inden SDU påbegyndte deres march. Men vi modstod fredeligt, og dem, der blev angrebet med peberspray, modtog hjælp i nærliggende butikker. Til sidst besatte anti-racisterne torvet.

Den racistiske march, som var forsinket med en time og var tvunget til at skrotte den oprindelige rute, blev overdøvet af råb som "ingen racister i vores gader". Flere tøjbutikker i byens centrum spillede et blandet bånd af anti-racistisk musik som de studerende fra Malmø Universitet havde sat sammen og distribueret.

Omkring 140 fascister måtte nøjes med en march, der var et par hundrede meter bag hegne og med en enorm politieskorte. Kun få dage tidligere, havde de pralet med, at dette ville være deres "største demonstration nogensinde". Politiet kæmpede for at holde os tilbage, og folk hoppede, dansede, sang og råbte. Ikke ét ord af SDU's stemmer blev hørt.

Alt i alt var det en fantastisk manifestation om enhed og styrke af mennesker, der sendte et klart budskab om, at fascistiske trusler og den racistiske gift ikke er velkommen i vores gader, byer og lokalsamfund. Den viser den vitale rolle, anti-fascismen kan spille i kampen om at nedbryde de barrierer, som adskiller de undertrykte og i processen forener arbejderklassen.

Kort efter fascisterne var flygtet fra byen, deltog mange af dem, som havde været involveret i dagens aktion, i 'Ocuupy Malmø', der var en offentlig forsamling og en del af den globale protestbevægelse mod virksomhedernes grådighed. Her var der en stærk fælles enighed om at påbegynde en opbyggelse af et anti-kapitalistisk netværk."

TIM NORTHOVER

Occupy Rådhuspladsen

Socialistisk Arbejderavis har besøgt Rådhuspladsen og interviewet en af aktivisterne.

Jeg hedder Steffen, vi har været her i 22 dage nu [den 6. november, red.]. Jeg har ikke sovet her alle dagene, men jeg har været her hver dag. Jeg har aldrig været aktivist eller noget i den stil før, men da jeg begyndte at høre om, hvad der skete i USA, og at det ville sprede sig ud over hele verdenen, så synes jeg, at det var en fantastisk mulighed for at få debatteret nogle af alle de politiske tabuer, som man ikke har fået debatteret i al for lang tid.

Hvad har I oplevet, mens I har været her?

Alt. Stort set. Man bliver overrasket hver dag, man er her. Man får nye oplevelser hver gang, fordi der er en stor blanding af forskellige mennesker med forskellig baggrund og et helt frit debat- og idéudvekslingsforum. Så man bliver virkelig inspireret hver dag man kommer [...].

Så er det jo også et socialt eksperiment at starte sådan en lejr her op, hvor vi ikke har nogen baggrund for at vide, hvad fanden skal vi gøre, og så må vi tage den gennem trial og error. Det er også spændende.

Hvilke demokratiske strukturer har I opbygget?

Vi vil gerne have bred enighed om alt, hvad vi laver, så vi har et fællesmøde hver dag kl. 17. Så har

vi fået organiseret det sådan, at folk begynder at arbejde i grupper derhjemme fra, så det ikke kun er os hernede på Rådhuspladsen.

Og så har vi et generalmøde om onsdagen – men det er først fra nu på onsdag [den 9. november, red.], at det starter. Vi er ikke helt så mange i Danmark, som vi havde håbet på, men jeg tror det nok skal komme.

Hvad diskuterer I på møderne?

Det er alt lige fra, hvordan skal vi få lavet noget propaganda, til hvordan det skal køre i lejren, og

hvad for nogle initiativer, vi skal have gang i for at oplyse befolkningen om, at vi er her.

Det eneste der står i pressen er, at vi får sushi og lever i luksus hernede. Det her er sgu nok det mindste luksus, jeg har prøvet i lang tid. Men de vil jo gerne skruer den over i noget, som de kan forholde sig til, og som ikke er så farligt. [...] De vil helst ikke snakke om, hvad vi står for, men de vil gerne snakke om, hvor godt vi har det.

Hvordan kan man komme fra

Rådhuspladsen til det der sker fx i Oakland med 10.000 mennesker på gaden og strejker og udvandringer fra skolerne?

Først og fremmest skal vi have mobiliseret folk, men det er lidt svært for krisen har ikke rigtig ramt Danmark endnu. Men det er lige om hjørnet, så lige nu væbner vi os meget med tålmodighed og vi prøver at sprede vores budskab. Vi får trykt nogle klistermærker, så vi bliver mere synlige rundt omkring. [...]

Så har vi forskellige tiltag til, hvordan vi skal få telte i lejren,

for det har vi ikke haft i en uge nu efter at politiet ryddede os sidste gang – de har ryddet os tre gange på fire dage. Så derfor har vi holdt lav profil for at mobilisere os og samle nogle kræfter igen. Men nu skal vi til at bygge lejren op igen, og så har vi nogle forskellige idéer til, hvordan vi kan lave lidt sjov ud af, når politiet kommer i stedet for at lave ballade.

Hvad kan folk gøre for at hjælpe jer?

De kan komme herned og finde ud af, hvad det er for noget, og hvorfor vi står her, og hvorfor lejren ser ud, som den gør. Den ser lidt ussel ud lige nu, men det arbejder vi på. Vi arbejder bl.a. på et mobilt køkken, fordi politiet har taget vores køkkenfaciliteter, og det er ret hårdt. Det er som om de har fundet ud af, at de ikke kan tage os på sammenstimling og alle de andre love fra lømmelpakken, for vi har heldigvis Grundloven. Men de kan tage vores udstyr, så de kan stresser os på den måde ved at tage søvnen fra os, tage varmen fra os. Men vi giver ikke op så nemt.

Kom til demo hver lørdag kl. 15.

Kom til folkemøde hver dag kl. 17.

Og kom til onsdags møde kl. 17 og find ud af hvad de forskellige grupper laver og meld dig til en af grupperne.

CHRISTINE BERGEN

Eurokrisen – en tikkende bombe

I august begyndte kurserne på aktier og obligationer at falde på verdens børser. En måned efter havde de mistet 20-25 pct. af deres hidtidige værdi i mange europæiske lande. Bankaktier faldt endnu mere.

Den mest synlige årsag var truslen om en græsk statsbankerot. Men bagved ligger langt mere grundlæggende problemer i den europæiske finans-sektor.

Lav vækst

Og bag finans-problemerne finder vi en verdensøkonomi, hvor den økonomiske vækst aldrig er kommet ud af den krise, der tog fart i 2007-8.

I 2. kvartal i år var væksten i Euro-landene kun 0,5 pct. Dels pga. lav global vækst, og dels fordi forbruget i Euro-landene selv er lav. Af frygt for fremtiden forbruger folk mindre. I stedet afbetaler de gæld og sparer op, hvis de kan. Statsgæld

Stort set alle Euro-lande har en betydelig statsgæld. Krisen har kostet flere tusinde milliarder Euro. Dels i pengeudpumpning til banker og virksomheder, og dels pga. øgede udgifter til arbejdsløse etc. og mindre skatteindtægter

pga. indtægtsnedgang.

Men den skyldes også, at det ikke generelt er lykkedes at tildele arbejderklassen i Europa et nederlag af samme omfang, som de amerikanske magthavere havde held med, især under Reagan. Social sikkerhed og kollektiv velfærd er, især i Nord- og Vesteuropa, stadig markant højere end i USA.

Den græske krise

Grækenland havde høj økonomisk vækst, inden krisen fra 2007-8 ramte landet særligt hårdt.

Skiftende regeringer var ude af stand til at få græske arbejdere, studerende og pensionister til at indse fornuften i at gå ned i løn eller skære på uddannelser og pensioner.

Den ophobede statsgæld er i dag omkring 180 pct. af bruttonational-produktet (BNP). Det er derfor blevet langt dyrere for Grækenland at låne nye penge til at betale forfaldne lån.

Selv for kortfristede to-årige græske statsobligationer er renten steget fra 3,5 pct. i januar 2010 til over 26 pct. i juli 2011.

Med en så stor og dyr gæld er det urealistisk for den græske stat at slippe af med gælden.

Redningspakke til bankerne

Det var dog ikke af bekymring for grækerne, at der i sommeren 2010 blev sammensat en redningspakke af den såkaldte "trojka" – EU-kommissionen, Den Internationale Valutafond (IMF) og Den Europæiske Centralbank (ECB).

Man var simpelthen bange for, at en græsk bankerot ville trække store dele af den europæiske finanssektor med sig – af to grunde.

For det første ville en række banker blive direkte ramt, fordi de ikke kunne få indfriet deres udlån til den græske stat.

For det andet stillede det spørgsmålet: Hvis EU tillod Grækenland at gå bankerot, hvad så med Irland, Portugal og Spanien?

Hvis der ikke var sikkerhed for græske lån, så kunne bankerne heller ikke regne med, at der var sikkerhed for andre svage landes lån. Det ville betyde højere renteutgifter, som yderligere ville sprede krisen til endnu flere banker.

Det ville igen true selve Euroen – og dermed Tyskland, Frankrig og resten af Euro-zonen.

Derfor blev der lavet en redningspakke til Grækenland – og

kort efter til Irland og Portugal. Prisen var brutale nedskæringer, lønnedgang, højere pensionsalder og meget mere.

Endnu en pakke

I 2011 begyndte finans-spekulanter at kigge på Spanien og Italien.

Grækenland er et ret lille land, der kan reddes med en "pakke". Men Italien er EU's 4. største økonomi. Så hvis krisen spredte sig til Italien, ville selv en meget stor "pakke" ikke være nok.

Man forsøger nu at inddæmme krisen til Grækenland. Dels med endnu en redningspakke, dels ved at hæve kravene til europæiske bankers egenkapital, så de bliver mindre sårbare, og dels ved at skaffe flere midler til Den Europæiske Finansierings- og Stabilitets-Fond (EFSF).

EU's problemer

Problemet for EU er, at pengene skal skaffes fra andre lande, som er en del af den samme krise.

Hvis man ikke "redder" Grækenland (eller rettere dets kreditorer) kan krisen let sprede sig. Fx har franske banker en meget stor andel af de græske lån.

Hvis man omvendt redder Grækenland, går det ud over national-økonomierne i fx Tyskland og Frankrig.

Samtidig har Euro-zonen nok en fælles valuta, men ingen fælles finans-politik. Den besluttet i de enkelte nationalstater.

Det har gjort EU langt langsommere til at håndtere kriserne end fx USA, som har et centraliseret statsapparat.

Kommentatorer spekulerer nu i, hvad der er mest sandsynligt: Går Euro-zonen i opløsning? Eller får vi et tættere EU?

Lige nu ser det ud til, at man vil forsøge at gå efter en EU-stat. Men det er langt fra sikkert, at det kan realiseres.

De svageste led

Ofte får vi forklaret Euro-krisen med særlige græske forhold – at grækerne er dovne, svindlere osv.

Men lande som Grækenland var bare de svageste led, som blev ramt først og hårdest. Den samme krise eksisterer i resten af verden, og det er kun et spørgsmål om tid, inden næste runde rammer et andet sted.

JØRN ANDERSEN

Derfor virker reality-TV

I sidste nummer af *Socialistisk Arbejderavis* kunne man læse artiklen *Om ideologi i 'virkelighedsshowet'*, der med udgangspunkt i programmer, som f.eks. *Paradise Hotel*, belyste producenterens planlagte strukturer, der skaber absurde forhold og samtidig peger på individerne som de ansvarlige for deres fejl og succeser.

Artiklen fortsætter med at pege på at samme individuelle ansvarliggørelse gør sig gældende for hele samfundet under den neoliberale kapitalisme.

I denne artikel vil jeg gerne komme med en indrømmelse – jeg kender til reality-tv's strukturer. Jeg ved, at de reproducerer de herskendes neoliberale idéer og ikke mindst idéen om den amerikanske drøm, eller skulle man sige mareridt? Men alligevel nyder jeg, at se flere af disse reality-gameshows udsendelser, som *Paradise Hotel* og *X-faktor*, på trods af, at jeg ikke kan lide det, som de repræsenterer.

Og jeg er ikke alene. På trods af, at mange spåede programmer som f.eks. *Big Brother* til at være et socialt eksperiment med en døgnflues levetid, og man bestemt ikke forventede at reality-tv ville leve videre efter afslutningen af *Big Brother*, så er seertallene til denne type af programmer steget gennem de sidste år, og de bliver produceret i flere og flere forskellige afarter.

Men hvorfor er disse programmer så populære? Den britiske avis *The Observer* bragte i november 2010 en artiklen "Why Reality TV Works" med resultater fra en undersøgelse af analysefirmaet *Brand Driver*, der viste, at en tredjedel af *X-faktor* seerne så programmet og følte sig som en del af et community.

Beverley Skeggs, der er sociolog og har foretaget flere studier af klasse og køn i reality-tv, mener at, community-følelsen "giver udtryk for en form for social værdi – mennesker forbinder sig med andre, der

har de samme værdier og opfører sig på samme måde".

Ved at vise små bidder af deltagernes hårde kamp i hverdagen, typiske i rammer som for andre er genkendelige, f.eks. deres underbetalte job i supermarkedet, opnår producenterne den følelse af forbindelse imellem seernes hverdag og deltagernes jagt på lykke, forklarer Skeggs.

Ifølge undersøgelsen er der store følelsesmæssige udsving forbundet med at se programmet. 45% af seerne græder, når de hører programdeltagernes historier og 39% føler at "alt er muligt" efter at have set programmet.

Faktisk, så sagde 30 ud af de i alt 3.514 respondenter, at de følte sig decideret deprimerede, da udsendelserne sluttede. De forskellige stærke former for følelsesmæssige udsving, siger noget om, hvor tilknyttede mange af seerne følte sig til

programmerne. Derfor er det heller ikke så underligt, at 49% af de engelske seere valgte at se *Britain's Got Talent*, der, ligesom den danske pendant *Talent*, blev sendt i den del af tv-sæsonen, hvor *X-faktor* ikke blev sendt. En konstruktion, som de danske tv-kanaler har kopieret.

"Jeg tror ikke det er nogen tilfældighed at vores kærlighedsaffære med *X-faktor* er så potent lige nu, mere end nogensinde før", siger Tim Julian, der er chef for analysefirmaet *Brand Driver*. Han fortsætter: "Selvom *X-faktor* er et moderne fænomen, så har showet det samme sociale og emotionelle felt i forbrugernes liv, som det hvide lærred havde for biografgængere under depressionen i 1920'erne."

I disse film kunne biografgængerne se arbejdere på fabrikker og genkende den monotone og fremmedgjorte arbejdsform, men samtidig blev det sat ind i en fortælling

og gjort til noget spektakulært – noget, der gik ud over hverdagen.

På samme måde, kan man i dag se ansatte i supermarkedskæder, undervisere, telefonsælgere og andre almindelige arbejdere, stå på *X-factors* scene og synge så fantastisk, at hun eller han vinder alle landets stemmer.

Programmerne har en dobbelt effekt af, på den ene side at vise de genkendelige elementer fra hverdagslivet, og på den anden side at gøre dem spektakulære, ved at sætte dem ind i et narrativt show. Dermed kan de blive en tiltrængt pause i hverdagen.

En del af tiltrækningen er også den følelse af kontrol, *X-faktor* giver os. Selvom vores liv bliver formet af kræfter, der er udenfor vores kontrol, som f.eks. nedskæringer, arbejdsløshed eller socialt afsavn, så giver vores evne til at have indflydelse på, hvad der sker med andre i reality-tv en tiltrængt følelse af handlekraft. Man har mulighed for at gøre uret til ret ved en enkelt sms-stemme.

Jeg mener ikke, at programmer som *X-faktor*, *Paradise Hotel* og alle de mange programmer, der ligner dem, er specielt gode programmer. Det er for mig og se rent ud lorte-fjernsyn, følelssporno, og hvad man ellers kan finde på af grimme ord, der passer på den type af programmer. Men de gør det, de skal. De underholder og giver den pause, man kan have brug for i en presset hverdag.

Så jeg tvivler på, at de holder op med at tiltrække seere i de mængder, de gør nu. Og jeg vil nok blive ved med at se programmerne. Men samtidig, vil jeg blive ved med at være bevidst om, hvorfor jeg ser dem og forholde mig kritisk overfor dem – i hvert fald før og efter udsendelserne!

SONJA LANGE

Trampolinhuset

Organisationen 'Trampolinhuset' har i denne måned fødselsdag. De har nu i et år, med konkrete initiativer, forbedret danske asylansøgere levevilkår og kæmpet mod den danske stats racistiske politik.

Regeringer over hele Europa har oppisket en frygt blandt borgerne om indvandring, for at aflede opmærksomheden væk fra krisen. Det har været alt for tydeligt i de foregående 10 år med VKO-regeringen i Danmark.

Sammen med fremkomsten af centrum-højre-konservative regeringer, har politikerne gjort indvandrerne til syndebugke i et forsøg på at aflede opmærksomheden væk fra den virkelige årsag til krisen.

Men i hjertet af Nørrebro, København, har en ny organisation tilsluttet sig modstandsnetværket.

Den 27. november 2010, åbnede Trampolinhuset officielt sine døre for offentligheden.

Internationale Socialister talte med Søren Rafn, PR & Opsøgende koordinator, for at finde ud af mere.

"Mange der søger asyl eller bor i asyl-lejre i Danmark bliver afvist, og bliver derefter fanget i systemet, men er samtidig ude af stand til at vende tilbage til deres hjemlande."

"Når de får afslag på asyl, må de ikke arbejde eller tage nogen form for træning, og

har generelt ikke noget liv uden for lejren."

"Målet med Trampolinhuset er både at skabe opmærksomhed om problemet og at hjælpe, ved at tilbyde aktiviteter og støtte til børn og voksne, og i processen at opbygge et stærkt netværk.

"Vi tilbyder sprogundervisning, folkekøkken, børnepasning, praktisk uddannelse, juridisk rådgivning og meget mere."

"Man kan tjekke vores *VisAvis*-magasin, der fokuserer på indvandrings- og asylspørgsmål."

Initiativer som disse er vigtige i bekæmpelsen af de negative ideer om asylansøgere, næret af den racistiske politiske diskurs og politik, som for eksempel David Camerons påstand om, at "multikulturalisme er mislykket".

I forbindelse med den økonomiske krise, har regeringer i hele EU lanceret en bølge af stramninger, mens de giver indvandringen skylden.

I den kontekst, bliver bekæmpelse af racistiske divisioner og forsøg på at få arbejderne til at betale for krisen, desto mere påtrængende.

Trampolinhuset gør et fantastisk arbejde, ikke alene fordi den giver støtte til de mest sårbare, men den hjælper også til med at afsløre hykleriet inden for det kapitalistiske system.

Den foragt med hvilke fattige mennesker er behandlet, kontrasteres med oplevelsen

af verdens rige, der tager det for givet, at de kan rejse hvorhen de ønsker, og antager, at økonomisk migration er en ret.

Arbejdere tror nogle gange, at den eneste måde at forsvare deres vilkår på, er at acceptere kravet om stadig skrappe grænsekontrol, men at acceptere kapitalistisk krav, svækker kun arbejdernes egen position.

I modsætning til den propaganda vores ledere kolporterer, har arbejderne i Danmark, Frankrig, Grækenland og Egypten langt mere til fælles med hinanden end med bosserne i deres eget land.

Vi er modstandere af alle racistiske indvandringslove, uanset om de er udarbejdet af EU eller nationale regeringer.

Først og fremmest er det vigtigt at forstå, at flygtninge er tvunget til at forlade deres hjemlande på grund af kapitalismen og imperialismen, især forfølgelse og væbnede konflikter.

For det andet, forsvarer vi alle undertrykte folks rettigheder. Dette omfatter at forsvare indvandrere og bekæmpe racisme. Arbejdere skal bekæmpe enhver forværring og forringelse af leve- og arbejdsvilkårene, idet disse er en trussel mod alle, og må imødegå ethvert forsøg på at splitte os.

Ingen nedskæringer i flygtninge-budgetter, har nogensinde resulteret i en forbed-

ring af sundhedsplejen, og 'populistiske' højreorienterede partier står for et øget angreb på offentlige tjenesteydelser og arbejdernes rettigheder.

Vores program omfatter en fælles kamp mod racisme og for en massiv forøgelse af ressourcer i de fattigere områder, uddannelse, sundhed, bolig, børnepasning og ældrepleje. Og det betyder en kamp for at forsvare retten til asyl og massekampagner mod den yderste højrefløj, racister og neofascister.

Det er også meget opmuntrende at se Trampolinhuset hjælpe en gruppe nyligt afviste afghanske asylansøgere i deres kamp, ved at arrangere en demonstration d. 10. november.

Det er afgørende at forene disse kampe med andre undertrykte grupper og bevægelser, som alle deler en fælles interesse i at omstyrte kapitalismen.

For mere viden om Trampolinhuset ved at besøge dem på adressen: Skyttegade 3, København N. Tjek også deres hjemmeside: www.trampolinehouse.dk og www.visavis.dk

TIM NORTHOVER

Her står ISU

Vi lever i en verden hvor vi dagligt er vidner til kapitalismens barbari.

Halvdelen af jordens befolkning lever for under 2\$ om dagen, mens 67 % af verdens værdier ejes af 2 %... Krige bliver startet, lande besat og befolkninger undertrykt, hvis det kan give adgang til olie, markedsandele og billig arbejdskraft.

Men vi lever også i en verden hvor millioner verden over går i protest og kamp for en bedre verden under overskriften "En anden verden er mulig". Denne globale bevægelse giver håb og mulighed for at skabe en bedre verden, og derfor er vi som socialister i spidsen for at opbygge den.

FOR SOCIALISME

I ISU tror vi ikke på at det kapitalistiske system kan lappes - problemerne skyldes ikke fejl eller dumme politikere - men at et lille mindretal sidder på den økonomiske magt og reelt bestemmer over samfundet, hvem der skal fyres, hvad der skal produceres, hvor mange der skal være i klasserne og hvad vi skal lære, etc. Derfor skal hele systemet afskaffes og erstattes af et socialistisk samfund...

FOR INTERNATIONALISME OG IMOD RACISME, SEXISME, OG UNDERTRYKKELSE

...Vi er for åbne grænser og solidaritet med arbejdere over hele verden. Vi vender os imod racisme, diskriminering af asylansøgere, flygtninge, homoseksuelle eller religiøse grupper. Vi støtter muslimer, sorte eller andre undertrykte grupper i deres kamp for lige rettigheder. Og vi støtter alle nationale befrielsesbevægelser der kæmper imod imperialismen, som fx i Irak og Palæstina.

FOR EN STYRKET VENSTREFLØJ

...ISU arbejder for at organisere det stærkeste modsvær. Det gør vi ved at være aktive medlemmer af Enhedslisten, hvor vi sammen med tusinder andre giver magten organiseret modstand. ISU vil skærpe Enhedslistens antikapitalistiske profil og styrke den aktivistiske deltagelse i bevægelsen... Et revolutionært parti er nødvendigt for at styrke bevægelsen, og hjælpe aktivisterne med de ideer, argumenter og strategier der gør os i stand til helt at omstyrte kapitalismen...

FOR EN STYRKET BEVÆGELSE

Protesterne mod Irak-krigen i 2003 viste endnu engang, at vejen til at udfordre magten, går gennem de manges aktivitet. Derfor er vi som socialister en del af de brede protester mod krig, racisme, nedskæringer og asociale angreb på uddannelse og velfærd, og for at forsvare Christiania... flertallet må lave revolution, så vi kan få et helt anderledes samfund, hvor mennesker og miljø kommer før profit - og i vores øjne kan det ikke gå hurtigt nok!

Læs hele ISUs grundlag „Her står ISU“ på www.socialister.dk

Mødekalender

ODENSE

Alle møderne foregår i Ungdomshuset kl. 19. Kontakt Jens (2426 8023).

15. november: Chokdoktrinen (film).

22. november: Avisen som propaganda middel.

29. november: Euro-krisen.

6. december: Rosa Luxemborg og massestrejken.

KØBENHAVN

Alle møderne er på Støberiet, Blågårds Plads kl. 19.00. Kontakt Jesper (6168 3616).

17. november: Chile 1973: Reform eller revolution - hvad gik galt?

24. november: Den russiske revolution: 1. februar-revolutionen. Oplæg af Studiekredsen.

1. december: Grækenland: krise og oprør.

8. december: Kan socialister drikke Coca Cola?

ÅRHUS

Alle møderne foregår kl. 19.30 i Studenternes Hus, Stakladen, lokale 2.2., Nordre Ringgade 3. Kontakt Dennis (2871 5069)

15. november: September forliget 1899.

29. november: IS-traditionens historie.

13. december: Klassekamp i Danmark efter 1. Verdenskrig.

Nyheder fra Forlaget Modstand

Disse bøger kan købes på Marxisme 2011 (11.-13. november), eller på modstand.org

Historien der ikke blev fortalt - om krigen i Afghanistan

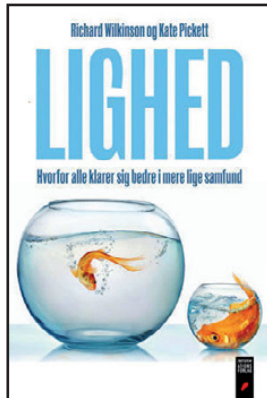
Af Nagieb Khaja

Bogen er en dramatisk fortælling om journalisten Nagieb Khajas egne oplevelser i Afghanistan. Nagieb Khaja er én af de få journalister, der har rejst rundt i Afghanistan uden at være embedded med militæret. Det har givet ham en unik og ufiltreret adgang til lokalbefolkningen og mulighed for at forstå, hvorfor flere afghanere er begyndt at støtte op om Taleban-bevægelsen. Bogen har forord af Carsten Jensen.

Pris 349,-

Hør også Nagieb Khajas oplæg på Marxisme:

"Danmarks tre krige på 10 år", søndag den 13. november kl. 11.45-13.00:

Lighed - Hvorfor alle klarer sig bedre i mere lige samfund

Richard Wilkinson og Kate Pickett

Bogen viser, hvordan større lighed er til gavn for alle. Bogen har en imponerende samling af data og sammenligninger på tværs af lande, der tilsammen viser, at et mere lige samfund klarer sig bedre. Der er mindre kriminalitet, folk lever længere og har mere tillid til hinanden.

Pris: 349,-

Modvækst - omstilling til fremtiden

Af John Holtén-Andersen, m.fl.

Bogen består af 14 danske samfundsdebattørers bud på, hvordan vi omstiller så at sige alle aspekter af samfundslivet til nutidens og fremtidens krav. Forfatterne beskriver, hvorfor den fortsatte jagt efter økonomisk vækst er såvel udsigtsløs som meningsløs. Udsigtsløs, fordi vi har nået og overskredet grænserne for bæredygtighed, og meningsløs fordi vi ikke bliver lykkeligere af at omgive os med flere ting.

Modvækst - omstilling til fremtiden rummer ydmyge, håbefulde, radikale og dybt kontroversielle bud på en fremtid, vi tør se i øjnene.

Pris 249,-

Der tages forbehold for prisændringer.

Meld dig ind i IS/U

Meld dig ind i Internationale Socialister/ISU, udfyld blanketten og send den eller se mere på www.socialister.dk

☐

Jeg vil vide mere om Internationale Socialister/ISU

Navn:

Adresse:

Postnr./By:

Tlf.nr:

☐

Jeg vil melde mig ind i Internationale Socialister/ISU

☐

Jeg vil gerne abonnere på Socialistisk Arbejderavis i et år for 150 kr.

Sendes til: ISU, Postboks 522, 1505 København V tlf: 35 35 76 03, eller til isu@socialister.dk

Sult og krig på Afrikas Horn

Borgerkrigen i Somalia har nu varet i over 20 år og USA har hele tiden været en vigtig med- og modspiller i den fredsproces, der formelt blev indledt i 1992. For den almindelige somalier er situationen dog blevet stadigt forværret og dødstallene har i år nået nye højder med den største sultkatastrofe i mands minde. Nu ser det ud til at borgerkrigen er ved at udvikle sig til en regulær krig med nabolandet Kenya.

Der er ingen tvivl om, at Vesten spiller en afgørende rolle for den menige somaliers overlevelse. En femtedel af befolkningen er flygtet fra deres hjem og mange er havnet i store flygtningelejre i nabolandene, hvor de venter på en mulighed for at vende hjem. De fleste somaliere er dybt afhængige af nødhjælp fra FN og de få private organisationer, der er til stede i landet. Mange andre er afhængige af hjælp fra de heldige familiemedlemmer, der har opnået flygtningestatus i Europa og Nordamerika. Som en direkte konsekvens af krigen er stort set ingen i stand til at drive landbrug, fiskeri eller kvægavl og dermed forsørge sig selv. Det betyder også, at opbygningen af en stat eller et sammenhængende civilsamfund kun lader sig gøre med hjælp udefra.

USA har fra borgerkrigens begyndelse spillet en hel afgørende rolle for Somalias fremtid. USA har sammen med Storbritannien været bannerførere for dannelsen af de skiftende overgangsregeringer, der

hovedsageligt har bestået af somaliere, der har levet det meste af deres liv i Vesten, eller tidligere generaler og krigsherrer med en blodig fortid i borgerkrigen eller den tidligere korrupte og diktatoriske regering. Ingen af disse overgangsregeringer har opnået folkelig opbakning.

Samtidig har USA gennem FN adskillige gange opnået opbakning til indsættelse af styrker fra den Afrikanske Union til at dæmme op for ethvert forsøg på oprør mod de skiftende overgangsregeringer. USA har ikke selv haft tropper i Somalia siden 1993, hvor de led et ydmygende nederlag, da lokalbefolkningen fordrev dem fra landjorden.

Somalia har traditionelt været styret decentralt af lokale stammeråd og klanledere, der blev valgt eller udpeget i hver enkelt landsby eller bydel. Dette system har fungeret sideløbende med at man har haft en central regering med en fælles forfatning og præsident, skatteopkrævning og et forholdsvis udbygget velfærdssystem med gratis sygehuse, skoler osv. De lokale klanlederes rolle er dog blevet fuldstændig underkendt af FN-regeringen, og forskellige krigsherrer har set deres snit til at udnytte lokalbefolkning på groveste vis. Eksempelvis er alle hovedveje fyldt med tjekpoints og vejspærringer, hvor der skal betales "skat" til en lokal krigsherre for at køre igennem. Lokale krigsherrer bestem-

mer i mange byer over den vand- og elforsyning, der tidligere var statens ejendom.

Skiftende oprørsbevægelser har gennem tiden forsøgt at gøre op med både krigsherrer og korrupte politikere uden held. Seneste skud på stammen af oprørsbevægelser er den islamistiske oprørsgruppe Al-Shabaab, der af Vesten, med USA i spidsen, betegnes som en terror-gruppe med tilknytning til Al-Qaeda. Kampen mod Al-Shabaab har dels været ført af FN-regeringen, der råder over et mindre antal sikkerhedsstyrker, der primært skal beskytte politikere, diplomater og regeringens hovedkvarter, dels af soldater fra den Afrikanske Union, indsat med FN-mandat.

Den seneste tids opmærksomhed på Somalia har haft fokus på den sultkatastrofe, der har slået hundredetusinder af somaliere ihjel siden foråret. Verdenssamfundet har stået i kø med nødhjælp til Afrikas Horn, hvor over en halv million somaliere er flygtet til nabolandet, Kenya. Kenya er selv hårdt ramt af tørken, så de somaliske flygtninge står ikke forrest i køen, når nødhjælpen skal deles ud. Kenya har derfor en stor interesse i at sikre, at flygtningene kan vende hjem hurtigst muligt, samtidig med at de også selv er blevet afhængige af vestlig bistand.

USA's seneste taktiske greb i kampen for at fastholde den somaliske overgangsrege-

ring er derfor naturligvis blevet til i samarbejde med den kenyanske regering, der i bytte for økonomisk bistand har påtaget sig at fordrive Al-Shabaab fra det sydlige Somalia. Det har hidtil resulteret i, at de områder, der er hårdest ramt af tørken, nu også er hårdt ramt af krigshandlinger, plyndringer og tilfældige terrorhandlinger mod civile mål, ligesom Kenya også er blevet et terrormål.

Krigen er ikke længere en borgerkrig, men en krig, hvor der på den ene side står en professionel hær, udrustet og opbakket af USA, og på den anden side en forarmet civilbefolkning, der ikke har en chance for at forsvare sig eller flygte.

ANNA RYTTER

OCCUPY TIMES SQUARE

Verden over var der indkaldt til protestdag d. 15 oktober. I New York blev dagen brugt som en naturlig forlængelse af den spirende OCCUPY-Wallstreet-bevægelse til en stor demonstration, hvor alt imellem 30.000 – 100.000 deltog i løbet af dagen.

Mit første møde med Wall Street-bevægelsen skete downtown Manhattan ved 6th Avenue, da jeg stod og forhandlede prisen på en lille bog af Albert Camus, et revolutionært skrift af Fidel Castro og en bog der bar titlen "Were Marx and Engels white racists?". Bogsælgeren på gaden, en ældre sort mand, var glad for, at jeg spurgte om han ville med ned til Wall Street, men mente nu at han havde taget del i hans kampe igennem tiden, og nu var det altså vores tur.

Netop imens vi stod og snakkede, kom der larm fra et mylder af mennesker i det nærmeste kryds. Min kæreste trak i mig; nu skulle vi derhen. Det var Wall Street-bevægelsen. Eller i hvert fald en del af den. Da vi nærmede os det kryds, hvor de gjorde ophold, lød det taktfaste og inviterende slagord: 'Don't watch – join us', alt i mens arme der gjorde fagter vinkede os ind i mængden med tilhørende smil og jubel over to mere der tilsluttede sig; en varm velkomst.

Vi gik med dem og vi var et sted imellem 500 og 1000 mennesker, vil jeg tro. Slagord som "The banks got bailed out – we got sold out" og "How we fix this deficit – end the war, tax the rich" gav genklang i forsamlingen og selvom man så mange smilende ansigter, kunne man klart fornemme, at folk virkelig følte for en sag. Den samme indignation hersker her, som hos de spanske og græske kammerater. En indignation over for et system, der koncentrerer så pervers store summer i hænderne på stadig færre promiller, alt imens folkets basale rettigheder angribes.

De amerikanske kammerater

Demonstrationen gik ned mod Washington Square Park midt imellem nogle af New York University's mange faciliteter. Der voksede demonstrationen i størrelse fra omtrent tusind protesterende til mange tusinde. Jeg havde i nogle dage uden succes prøvet at få fat i kammeraterne fra den amerikanske IS-bevægelse, så jeg følte mig lidt heldig da jeg ret hurtigt genkendte en banner med en rød knyttet næve og skriften "PEOPLE BEFORE PROFIT".

De havde, helt som derhjemme, en lille bod med bøger og aviser med og måske 15 – 20 folk omkring, der udviste utrolig høj aktivitet. De var begejstrede for at møde en dansk kammerat, men samtidig var aktivitetsniveauet så højt, at der ikke var tid til at udveksle politiske erfaringer og diskussion. Det så ud til, at de stod i en situation, ligesom vi i Danmark meget vel kan komme til, hvor man reelt bliver opslugt i de store masseprotester. Udover avissalg delte de også flyers ud, hvor man på den ene side reklamerede for et offentligt møde: "How are revolutions made" der tager afsæt i den egyptiske revolution, og på den anden side for deres Marxisme-festival der finder sted i første weekend i november - altså weekenden før vores.

Mic check! – MIC CHECK! (MIK CHECK!)

I Washington Square Park fik jeg for første gang kendskab til en slags 'kollektivt vokal-forstærker' kaldet Peoples Mic. Intentionen med dette værktøj er at forstærke traditionelt marginaliserede stemmer. Forstærkeren blev tændt og "elektrisk" ved, at den respektive taler aktiverede sin audiens ved et 'Mic check'. Deltagerene svarede så igen med et dobbelt ekko. De nærmeste delta-

gere var det første ekko og konfirmerede og forstærkede den nøgne stemme. Folk længere væk, der ikke kunne høre den talendes spinkle stemme, kunne i stedet høre det første ekko, og de konfirmerede og forstærkede så stemmen i det andet ekko. På den måde blev det muligt at tale en forsamling op på nogle tusinde folk, uden at besjæle en død mikrofon eller megafon, men ved at gøre en stemme til en kollektiv deltagelse. De mest drevne talere vidste, at det handlede om at gøre budskabet enkelt og formuleret i meget korte, nærmest telegram-agtige sætninger, med en timing der afventede det andet ekkos nedgang, før næste bølge blev igangsat.

Dette værktøj havde en åbenlys kraft ved at viderebringe den ene stemme som en koordineret og kollektiv aktivitet. Når alle tager del i at viderebringe information, øger det også følelsen af samhørighed iblandt de protesterende. Og resten af dagen blev der heller ikke brugt andre vokal-forstærkere end den kollektive, selv i aftens store slutdemonstration ved Times Square. Her kravlede folk i stedet op i lygtepæle og trafiklys og igangsatte et mic check, der dog spredte sig noget kaotisk og abrupt. Der er stadig plads til kollektiv lære.

Turen op til Times Square fra downtown 6th avenue

Omkring kl. 15:30 gik vi afsted mod Times Square mens folk bl.a. råbte "We are unstoppable another world is possible"-det gav den rette gejst og stemning. Efterårets temperament på de få træer imellem bygninger og ved mindre parker, afstemte fint den fornemmelse man fik i den store flok der nu var vokset til over titusinde mennesker. Solen stod klart og skabte et skarpt lys og genskær blandt andet fra de store bankers skyhøje glasfacader.

Politiet fulgte bevægelsen talstærkt og motorcyklebetjente, der ellers kørte meget langsomt og helt tæt ved fortovet, kørte nogle gange ind i folk, hvis de kom til at træde ud fra det snævre fortov, som vi mange tusinde mennesker var anvist til. De næste par timer, indtil vi ankom til Times Square, blev en test af styrkeforholdet imellem de protesterende og politiet. Grupper af folk; nogle gange på 10-20 stykker, nogle gange nogle hundrede, drejede pludselig ud mod vejen og gik over på det andet fortov og som tiden gik, blev det andet fortov også fyldt af tusindvis af demonstrerende.

De gange politiet forsøgte at anholde nogle, samlede der sig hurtig en mængde omkring dem og råbte "let them go". Ophidselsen spredte sig ud og til sidst stod 10-20 betjente med tusinde mennesker fra hver

side af gaden der råbte af dem. I den tid jeg deltog, så jeg således ikke politiet have konfrontationslyst nok til at gennemføre anholdelsen af en eneste person.

Jo længere vi kom uptown, jo flere mennesker var der på gaden, og mange bliver sunget og vinket ind, på samme måde, som vi blev i starten. Jeg så blandt andet, en gammel hjemløs med stok sige "fuck that" og tilslutte sig. Ganske tæt på Times Square blev presset på fortovet for stort, og mennesker fra gadens to fortove strømmede ud midt på gaden i et brusende og berusende brøl, alt imens enkelte politibetjente så opgivende ud og slog ud med armene.

"Who's streets – our streets" lød konklusionen fra de mange tusinde af mennesker, da vi gik ned af 47th street til Times Square.

Politisk festival ved Times Square

Der, hvor jeg i første omgang stod, var faktisk oppe af en sidegade til Times Square. Der var simpelthen fyldt helt op dernede. Jeg snakkede med mennesker alt imens betjentene flere gange, igen forsøgte at gøre gaden fri og anviser de protesterende til fortovet. De red heste ind sammen med mere tungt bevæbnede betjente, men de afventede situationen længere oppe af gaden. De ridende betjente er meget upopulære og fik igen igennem sang og slagord at vide, at de skulle skrubbe af. Igennem dagen har de protesterende benyttet sig af en række metoder i forhold til politiet. Dels ved at hævde overfor politiet og hinanden, at det er en 'peaceful and non-violent demonstration', dels ved at rose politiet - til tider bl.a. "syng dem ind" i protesterne oftest ved linjen 'Police are the 99 percent'. Men når de f.eks. forsøger at anholde én, bliver der buet og råbt højt af dem.

Da jeg endelig kom ned og ind på selve Times Square, blev det med ét helt klart for mig, hvad der menes med udtrykket "en politisk festival". Folk overalt dannede cirkler i meget varierende størrelser. Times Square var fuldstændigt forvandlet. Jeg følte det magisk, intet mindre. Folk diskuterede socialisme, demokrati, miljø eller brød ud i sang og spil på dette sted, der var fuldstændig badet i neon fra bygningers gigantiske reklameskilte. Folks øjne skinnede ligeså stærkt, og bevægelsen virkede styrket efter dagens demonstration.

ADAM BILLE

Socialistisk
Arbejderavis

